पश्चिम विदर्भातील सर्वाधिक खपाचे अग्रगण्य सायं दैनिक

सिटी न्यूज सुपरफास्ट

बुलडाणा ■ वर्ष १ ■ अंक ३२ ■ शुक्रवार दि. २६ जून २०२६ ■ मुल्य ३ रुपये ■ पुष्ठे ४

■ RNI No.-MAHMAR/26/A3072 ■ Postal Regn. No. AKL DN/283/2024-2026 http://epaper.citynewssuperfast.com

विशिष्ट घनकचरा ठेकेदाराच्या नियुक्तीसाठी खटाटोप...

विरोधी पक्ष नेता डॉ.जीशान हुसेन यांची मागणी, मांडले विविध मुद्दे

प्रतिनिधी २६ जून

अकोला : अकोला महानगरपालिकेने घराघरातून घनकचरा संकलन व वाहतूक करण्यासाठी काढलेल्या निविदा प्रक्रियेवर काँग्रेसचे नगरसेवक व विरोधी पक्षनेते डॉ. जीशान हुसेन यांनी गंभीर आक्षेप घेत निविदा प्रक्रिया तात्काळ स्थगित करण्याची मागणी केली आहे. याबाबत त्यांनी महापालिका आयुक्तांना सविस्तर निवेदन सादर केले आहे. विशिष्ट ठेकेदाराच्या नियुक्तीसाठी महापालिका प्रयत्नशील असल्याचा गंभीर आरोप विरोधी पक्षनेता व काँग्रेस गटनेता डॉ.जीशान हुसेन यांनी केला आहे.

महापालिका आयुक्त यांना दिलेल्या निवेदनात नमूद केल्यानुसार, ८ जून २०२६ रोजी प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या निविदेमध्ये अनेक कायदेशीर त्रुटी, स्पर्धा मर्यादित करणाऱ्या अटी, प्रकल्प खर्चाची माहिती लपविणे तसेच घनकचरा व्यवस्थापन नियम २०२६ चे पालन न केल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. डॉ. जीशान हुसेन यांनी दावा केला आहे की निविदेतील काही पात्रता अटी विशिष्ट कंपनीला लाभ मिळावा यासाठी तयार करण्यात आल्या आहेत. निविदेत २०२४ नंतर

नोंदणीकृत २५० हायड्रॉलिक वाहने, १२५ कोटी रुपयांची वार्षिक उलाढाल आणि एका महानगरपालिकेत १ लाख घरांचे कामकाजाचा अनुभव अशा अटी घालण्यात आल्या असून त्यामुळे इतर पात्र कंपन्यांना स्पर्धेतून बाहेर ठेवण्याचा प्रयत्न झाल्याचा आरोप त्यांनी केला आहे.तसेच, निविदेमध्ये प्रकल्पाची अंदाजित किंमत जाहीर करण्यात आलेली नसल्याने पारदर्शकतेचा अभाव असल्याचेही त्यांनी म्हटले आहे. सुमारे २६० कोटी रुपयांहून अधिक खर्चाच्या प्रकल्पाची माहिती नागरिकांपासून लपविण्यात आल्याचा आरोप त्यांनी केला आहे.

निवेदनात घनकचरा व्यवस्थापन नियम २०२६ लागू झाल्यानंतरही निविदेमध्ये जुन्या २०१६ च्या नियमांचा संदर्भ देण्यात आल्यामुळे कायदेशीर संभ्रम निर्माण होत असल्याचे नमूद करण्यात आले आहे. तसेच कंत्राटदारांना देयके उशिरा दिल्यास महापालिकेवर कोणताही दंड नसताना कामगारांचे वेतन वेळेवर न दिल्यास कंत्राटदारावर कारवाईची तरतूद असल्याने आर्थिक भार अखेरीस नागरिकांवर पडणार असल्याचा मुद्दाही उपस्थित करण्यात आला आहे.

डॉ. जीशान हुसेन यांनी या संपूर्ण निविदा प्रक्रियेची चौकशी करून संबंधित कागदपत्रे, फाईल नोटिंग, बैठकींचे इतिवृत्त आणि निविदा मसुदा तयार करण्यामागील प्रक्रिया सार्वजनिक करण्याची मागणी केली आहे. तसेच ३० जून रोजी होणारी निविदा प्रक्रिया तात्काळ स्थगित करून सर्व आक्षेपांची सखोल चौकशी करण्यात यावी, अशी मागणी त्यांनी केली आहे. दरम्यान, या आरोपांमुळे अकोला महानगरपालिकेच्या घनकचरा व्यवस्थापन प्रकल्पाच्या निविदा प्रक्रियेबाबत नवा वाद निर्माण होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

सिटी न्यूज च्या बातमीचा दणका, भूमी अभिलेख विभागात...

त्या संशयित ज्युनिअर अधिकाऱ्यांच्या मुदतपूर्व बदल्या !

कारवाई की 'सेफ पॅसेज'? ,भ्रष्टाचाराची चौकशी दडपण्याचा खटाटोप ?

प्रतिनिधी २६ जून

अकोला : अकोल्याच्या भूमी अभिलेख विभागातील गंभीर अनागोंदी कारभारावर आणि भ्रष्टाचाराच्या प्रकरणावर 'सिटी न्यूज सुपरफास्ट' ने प्रकाश टाकताच प्रशासकीय वर्तुळात प्रचंड खळबळ उडाली आहे. या बातमीचा मोठा इम्पॅक्ट पाहायला मिळाला असून, विभागाने तडकाफडकी ४ ज्युनिअर अधिकाऱ्यांच्या मुदतपूर्व बदल्यांचे आदेश जारी केले आहेत.मात्र, उपअधीक्षक पंकज पवार यांच्या निलंबनानंतर या कनिष्ठ अधिकाऱ्यांवर कडक दंडात्मक कारवाई होणे अपेक्षित असताना, केवळ त्यांच्या बदल्या करून मूळ प्रकरणावर पांघरूण घालण्याचा प्रयत्न तर होत नाही ना ? अशी शंका आता उपस्थित केली जात आहे. विधी मंडळ सुरु असताना विभागाने घाईघाईने जारी केलेल्या आदेशानुसार खालील कर्मचाऱ्यांना तातडीने अकोल्याबाहेर हलवण्यात आले आहे. भूमापक कुणाल राजपूत यांची वरुड येथे, परिरक्षण भूमापक राजेश शेगोकार यांची लोणार येथे, तर परिरक्षण भूमापक सचिन कोलते यांची धारणी येथे बदली झाली. भूमापक गजेंद्र चव्हाण यांची मुदतपूर्व बदली संग्रामपूर येथे करण्यात आली. भूमी अभिलेख विभागाचे उपअधीक्षक पंकज पवार यांच्यावर गंभीर आर्थिक अनियमितता आणि भ्रष्टाचाराच्या आरोपाखाली निलंबनाची कारवाई करून गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. प्राथमिक माहितीनुसार, या संपूर्ण गैरव्यवहारात आणि संशयास्पद फाईल्स मंजूर करण्यात बदली झालेल्या काही कनिष्ठ अधिकाऱ्यांनी (ज्युनिअर ऑफिसर्स) त्यांना पडद्यामागून मोठी मदत केल्याचे संकेत मिळत होते.कायद्यानुसार, मुख्य आरोपी निलंबित झाल्यावर या संपूर्ण 'सिंडिकेट'वर विभागीय चौकशी बसवून पोलिसांच्या हवाली करणे गरजेचे होते. परंतु, कडक कारवाई करण्याऐवजी प्रशासनाने या चारही अधिकाऱ्यांना वेगवेगळ्या तालुक्यांत आणि जिल्ह्यांत विखुरले आहे.

प्रशासकीय अनागोंदी दाबण्याचा प्रयत्न ?

गुन्हा दाखल झालेल्या उपअधीक्षकांच्या निकटवर्तीयांना थेट 'सेफ पॅसेज' देण्यासाठीच तर या बदल्या करण्यात आलेल्या नाहीत ना ? आरोपींना अकोल्यापासून दूर केल्यामुळे मुख्य चौकशी विस्कळीत होण्याची दाट शक्यता वर्तवली जात आहे. 'सिटी न्यूज सुपरफास्ट' च्या दणक्यामुळे प्रशासनाला या बदल्या करणे तर भाग पडले, परंतु ही केवळ वरवरची मलमपट्टी असून या अधिकाऱ्यांची सखोल चौकशी व्हावी, अशी मागणी आता अकोलेकरांमधून जोर धरू लागली आहे.

सिटी न्यूज सुपरफास्ट IMPACT

पवार यांच्यावर झालेले आरोप

उप अधीक्षक पंकज पवार यांच्या विरोधात दाखल एफ आय आर मध्ये शासनाचा विश्वासघात करून खाजगी व्यक्तींच्या फायद्यासाठी अनेक बेकायदेशीर कृत्ये केल्याचे चौकशीत स्पष्ट झाले आहे.तब्बल १५ प्रकरणांमध्ये मालमत्तेचे अधिकार, सत्ता प्रकार बदलणे आणि मयत खातेदारांच्या नावे नियमबाह्य पद्धतीने अर्ज मंजूर करणे. ७ प्रकरणांमध्ये तात्पुरत्या भाडेपट्ट्याच्या मिळकत पत्रिका तयार करणे, तसेच केवळ जागेची पाहणी करून नवीन मिळकत पत्रिका नियमबाह्यपणे बनविले होते.खाजगी व्यक्तींच्या फायद्यासाठी मालमत्तेचे क्षेत्र वाढवणे, सार्वजनिक सुविधांच्या जागांवर खाजगी व्यक्तींची नावे नोंदवणे आणि जमिनींचे एकत्रिकरण (सामिलीकरण) करताना क्षेत्रफळ वाढवण्याचा उद्योग केला. महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम १५५ चे उल्लंघन करून अधिकाराबाहेर जाऊन आदेश देणे आणि प्रमाणपत्रे वाटणे. अकोला महानगरपालिकेकडे भूसंपादनाद्वारे हस्तांतरित झालेल्या शासकीय जागेवर खाजगी व्यक्तींची नावे बेकायदेशीरपणे चढवणे. असा आरोप गुन्हा दाखल करताना विभागाने पंकज पवार यांच्यावर केला होता. तर या सर्व प्रकरणात ज्युनिअर ऑफिसरची भूमिका काय होती. त्याच्या केवळ बदल्या करण्याने हे प्रकरण मिटविण्याचे प्रयत्न सुरु आहे.

कृषी विद्यापीठाच्या अमरावती येथील संशोधन जमिनीवर डल्ला ?

प्रतिनिधी २६ जून

अकोला : डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाची अमरावती येथील अत्यंत मौल्यवान आणि संशोधनाच्या कामासाठी राखीव असलेली तब्बल ७ हेक्टर जमीन कृषी विभागाला विनामूल्य हस्तांतरित करण्यासाठी पडद्यामागे जोरदार हालचाली सुरू असल्याची धक्कादायक माहिती समोर आली आहे. विद्यापीठाच्या कुलसचिव या ही जमीन देण्यासाठी अत्यंत घाईघाईने प्रयत्नशील असून, कार्यकारी परिषदेची दिशाभूल करून हा ठराव मंजुरीसाठी ठेवण्यात आल्याचा गंभीर आरोप आता होऊ लागला आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, अमरावती येथील तपोवन रोडवर असलेल्या कृषी संकुलातील गट क्र. ४ मधील ७ हेक्टर जमीन कृषी विभागाच्या नावे हस्तांतरित करण्याचा प्रस्ताव तयार करण्यात आला आहे.

मात्र, इतकी मोठी आणि संशोधनासाठी महत्त्वाची असलेली जमीन हस्तांतरित करताना विद्यापीठ स्तरावर कोणतीही सखोल शहानिशा करण्यात आलेली नाही.

विद्यापीठाच्या हिताचा विचार न करता, कुलसचिवांनी थेट कार्यकारी परिषदेसमोर हा ठराव मंजुरीसाठी आणल्याने आश्चर्य आणि संताप व्यक्त केला जात आहे.या संपूर्ण जमीन हस्तांतरणाच्या प्रक्रियेला कायदेशीर कव्हर देण्यासाठी अमरावती येथील प्रादेशिक संशोधन केंद्राचे प्रमुख तथा शास्त्रज्ञ यांच्याकडून तातडीने एक पत्र मागवून घेण्यात आल्याचे उघड झाले आहे.या प्रकरणी विद्यापीठाच्या कार्यकारी परिषदेतील इतर सदस्य आता काय भूमिका घेतात आणि या कथित जमीन वाटपाची उच्चस्तरीय चौकशी होणार का, याकडे संपूर्ण कृषी वर्तुळाचे लक्ष लागले आहे.

घाईघाईने दिलेला अभिप्राय

विशेष म्हणजे, विभागीय कृषी सहसंचालकांचे पत्र १८ जूनला येते आणि त्याच दिवशी (१८ जून रोजीच) अमरावती संशोधन केंद्राकडून 'सदर जमीन हस्तांतरित करण्यास काही हरकत नसावी' असा घाईघाईचा अभिप्राय देऊन टाकला जातो. एकाच दिवसात झालेल्या या चक्राकार पत्रव्यवहारामुळे आणि वरिष्ठ पातळीवरून दबाव आणून हे 'नियमबाह्य' पत्र तयार करून घेतल्याच्या आरोपाला बळकटी मिळत आहे.

संशोधनाची जमीन विनामूल्य देण्याचा अट्टाहास का?

सदर जमीन ही मूळची डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांच्या मालकीची (कुलसचिवांच्या नावे) असून ती विद्यार्थ्यांच्या आणि शास्त्रज्ञांच्या संशोधनासाठी अत्यंत आवश्यक आहे. असे असतानाही, विद्यापीठाचे नुकसान करून ही कोट्यवधी रुपयांची जमीन कृषी विभागाला विनामूल्य का दिली जात आहे? यासाठी कोणाचा राजकीय किंवा प्रशासकीय दबाव आहे का? असे अनेक गंभीर प्रश्न आता उपस्थित होत आहेत.

शेतकऱ्यांसाठी खुशखबर ! कुटुंबांतील लग्नासाठी आता एसटी मिळणार सवलतीच्या दरात

प्रतिनिधी २६ जून

मुंबई : शेतकरी कुटुंबांना लग्नसमारंभासाठी सवलतीच्या दरात एसटी बस उपलब्ध करून दिली जाईल. तसेच अवैध प्रवासी करणाऱ्या वाहनांचे परवाने रद्द करण्यात येईल, अशी घोषणा परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी गुरुवारी विधान परिषदेत केली.

मुंबई - अहमदाबाद राष्ट्रीय महामार्गावर डहाणू तालुक्यात साखरपुड्यासाठी निघालेल्या वऱ्हाडाच्या ट्रकला झालेल्या अपघाताच्या अनुषंगाने उबाठा गटाचे सदस्य सुनील शिंदे यांनी मांडलेल्या लक्षवेधी सूचनेला उत्तर देताना ते बोलत होते. सरनाईक म्हणाले, शेतकरी कुटुंब लग्न किंवा अन्य शुभकार्यांसाठी अनेकदा ट्रक, डंपर किंवा अन्य अवैध वाहनांचा वापर करतात. ही बाब लक्षात घेऊन महामंडळाकडे नवीन बसचा ताफा दाखल झाल्यानंतर शेतकरी कुटुंबात मुलगा किंवा मुलीचे लग्न असेल आणि त्यांनी एसटीकडे बसची मागणी केली.

डेपो विकासातून बेस्टला पुनर्वैभव; जागांची मालकी बेस्टकडेच राहणार : राज्यात वाढत्या लोकसंख्येमुळे रेल्वे, मेट्रो, एसटी आणि बेस्ट यांसारख्या सार्वजनिक वाहतूक सेवांवर ताण वाढला असून त्याचा फायदा अवैध प्रवासी वाहतूक करणारे घेतात. ही परिस्थिती बदलण्यासाठी राज्य शासनाने ८,३०० नवीन एसटी बस खरेदी करण्याचा निर्णय घेतला असून त्या टप्प्याटप्प्याने सेवेत दाखल होत आहेत. काही मार्गांवर प्रत्येक तासाला आणि पुढील दोन-तीन महिन्यांत दर अर्ध्या तासाने एसटी बस सेवा सुरू करण्यात येणार आहे. तसेच अपघातांचे प्रमाण कमी करण्यासाठी राज्य व केंद्र शासनाच्या सहकार्याने व्यापक सुरक्षा आराखडा तयार करण्यात आला असून प्रत्येक 'ब्लॅक स्पॉट'ची ओळख करून आवश्यक उपाययोजना करण्यात येणार आहेत.

आता सखोल चौकशी, जबाबदारी निश्चितीची वेळ आली आहे- खा. संजय राऊत

प्रतिनिधी २६ जून

मुंबई : 'अयोध्या येथील राम मंदिराच्या उभारणीसाठी शिवसेनेने दान केलेली ४ किलो वजनाची चांदीची वीट बेपत्ता झाल्यामुळे गंभीर प्रश्न निर्माण झाले आहेत. उद्धव ठाकरे यांनी हजारो शिवसैनिक आणि साधू-संतांच्या उपस्थितीत १ कोटी रुपये आणि ही पवित्र चांदीची वीट सढळ हाताने दान केली होती. तरीही, इतकी वर्षे उलटूनही ट्रस्टकडून त्याबाबत कोणतीही पावती किंवा माहिती मिळालेली नाही. ती वीट नक्की कुठे गेली? आता सखोल चौकशी आणि जबाबदारी निश्चित करण्याची वेळ आली आहे!' असे म्हणत खासदार संजय राऊत यांनी मंदिराच्या कार्यप्रणालीवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे.

अयोध्या राम मंदिरातील दानातील चोरी प्रकरणात कायदेशीर कारवाई सुरू झाली आहे. एसआयटीचा प्राथमिक तपास अहवाल मिळाल्यानंतर, रामजन्मभूमी पोलीस ठाण्यात आठ आरोपींविरुद्ध नावे नमूद करून एफआयआर दाखल करण्यात आला आहे. अयोध्यातील श्रीराम जन्मभूमी तीर्थ क्षेत्र ट्रस्टने एफआयआर दाखल केल्यानंतर, आठ जणांना आरोपी बनवण्यात आलंय. ट्रस्टचे सदस्य कृष्ण मोहन यांनी एसआयटीच्या प्राथमिक अहवालाच्या आधारे ही तक्रार केली.

या कारवाईदरम्यान पोलिसांनी त्वरित पावले उचलत ७ प्रमुख आरोपींना चौकशीसाठी ताब्यात घेतले आहे. तर अनुकल्प मिश्रा नावाच्या एका मुख्य आरोपीकडून कथित रक्कमेची वसुली झाल्यानंतर त्याला रीतसर अटक करण्यात आली आहे. दुसरीकडे याच मुद्यावरून शिवसेना ठाकरे गटाचे खासदार संजय राऊत यांनी निशाना साधत काही गंभीर आरोप केले आहे.

राम जन्मभूमी ट्रस्टचे सदस्य श्रीकृष्ण मोहन यांच्या तक्रारीच्या आधारे, राम मंदिरातील दानाच्या चोरीप्रकरणी टिन्नू यादव, अनुकल्प मिश्रा, लवकुश मिश्रा, अविनाश शुक्ला, सुभाष चंद्र शुक्ला, करुणेश पांडे, मनीष यादव आणि रामशंकर मिश्रा यांच्या विरोधात नावे नमूद करून एफआयआर दाखल करण्यात आला आहे. त्यांच्यावर भारतीय दंड संहितेच्या कलम ३०६, ३१६, ३१७, ३१७(४), ३१७(५), ६१, ३(५) आणि भ्रष्टाचार प्रतिबंधक कायद्यांतर्गत (पीसी कायदा) आरोप ठेवण्यात आले आहेत. दरम्यान, देणगी चोरी प्रकरणी आठ जणांविरुद्ध एफआयआर दाखल करण्यात आला आहे. यापैकी बहुतेक जण देणग्या मोजणे आणि आर्थिक व्यवहार सांभाळण्याच्या कामात गुंतलेले आहेत.

मुंबईत यंदाच्या पावसाळ्यासाठी 547 पाणी उपसा पंप, तरीही पाणी तुंबले

प्रतिनिधी २६ जून

मुंबई : यंदाच्या पावसाळ्यासाठी मुंबईत ५४७ पाणी उपसा पंप बसवण्यात आले असून १५ मेपासूनच हे पंप कार्यान्वित करण्यात आले आहेत. मात्र तरीही २४ जूनला पडलेल्या पावसात मुंबईत अनेक ठिकाणी पाणी तुंबल्याचे आढळून आले. गेल्यावर्षीपेक्षा पंपाची संख्याही वाढवण्यात आली आहे. मुंबई महापालिकेने दोन वर्षांसाठी पाणी उपसा पंपाची सेवा भाडेतत्वावर घेतली असून त्याकरीता १३६ कोटी रुपये खर्च केले जाणार आहेत.

जून महिन्यात यंदा पावसाने ओढ दिली. मात्र पहिल्याच पावसातही मुंबई शहर पाण्याखाली गेले. मुंबई महापालिकेत सत्तापालट झाल्यानंतरचा हा पहिला पावसाळा असून यंदा पाणी तुंबू नये म्हणून सत्ताधाऱ्यांनी विशेष काळजी घेतली होती. नालेसफाई पूर्ण व्हावी याकरीता दौऱ्यांवर दौरे केले. तसेच पाण्याचा उपसा करण्यासाठी असलेल्या पाणी उपसा पंपांची संख्याही

वाढवली. यंदा संपूर्ण मुंबईत ५४७ पंप बसवण्यात आले आहेत. मात्र तरीही सोमवारच्या पावसात मुंबईत अनेक ठिकाणी रस्ते पाण्याखाली गेले. अनेक बैठ्या वसाहतींमध्ये घरात पाणी शिरले. ५४७ पंप बसवण्याच्या प्रस्ताव स्थायी समितीच्या पटलावर मंजूरीसाठी आला होता. मात्र हा प्रस्ताव यावेळी विचारात घेण्यात आला नाही. त्यामुळे खरोखर या पंपांचा फायदा झाला की नाही याबाबतची चर्चा होऊ शकली नाही. मुंबईच्या भौगोलिक रचनेमुळे सखल भागात दरवर्षी पावसाचे पाणी जमा होते व त्याचा निचरा होत नाही. मुंबईला चारही बाजूने समुद्राने वेढलेले असून मुंबईत पावसाचे प्रमाणही मोठे आहे. त्यामुळे पावसाळ्यात पाणी तुंबण्याचा धोका मुंबईला असतो. पाणी भरण्याची ठिकाणे कमी करण्यासाठी महापालिकेने आतापर्यंत ब्रिमस्टोवॅड प्रकल्पांतर्गत कोट्यवधी रुपयांची कामे केली आहेत.

सिटी न्यूज सुपरफास्ट विविधा

शुक्रवार दि. २६ जून २०२६ http://epaper.citynewssuperfast.com

किवी फळ शेतीने शेतकऱ्यांचे नशीब चमकवले!

शिमला : हिमाचल प्रदेशातील शेतकरी आता बागायती पिकांच्या लागवडीत अधिक रस घेत आहेत. टोमॅटो, सिमला मिरची, सोयाबीन, वाटाणे, आले, लसूण या नगदी पिकांच्या लागवडीतून येथील शेतकरी चांगले उत्पन्न घेत आहेत. विशेषत: सिरमौर जिल्ह्यातील पच्छड भागात शेतकरी मोठ्या प्रमाणावर किवीची लागवड करत आहेत. येथील शेतकरी किवीपासून वर्षाला लाखो रुपयांचे उत्पन्न घेत आहेत. त्यामुळेच पच्छाद परिसरात किवीचे क्षेत्र १६ हेक्टरपर्यंत वाढले आहे. नरग उप-तहसीलच्या थलेडी गावातील प्रगतशील शेतकरी विजेंद्र सिंह ठाकूर मोठ्या प्रमाणावर किवीची लागवड करत आहेत. ठाकूर यांनी १९९० च्या दशकात एलिसन आणि हेवर्ड जातींची १०० रोपे लावून किवी शेती सुरू केली. चार वर्षांनंतर त्यांनी आपल्या बागेत आणखी ५० रोपे लावली. ते म्हणाले की, चालू वर्षी मी माझ्या बागेतून सुमारे ५० क्विंटल किवीचे उत्पादन घेतले, ज्यातून मला सुमारे १० लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले आहे.

वसतिगृहाच्या चळवळीतून सामाजिक सुधारणा करणारे राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज

भारतीय समाजसुधारणेच्या इतिहासात अनेक महापुरुषांनी शिक्षणाला सामाजिक परिवर्तनाचे प्रभावी साधन मानले आहे. महात्मा ज्योतिराव फुले यांनी 'शिक्षण हेच मुक्तीचे शस्त्र' मानले, तर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी 'शिका, संघटित व्हा, संघर्ष करा' हा मूलमंत्र दिला. जागतिक स्तरावरही अमेरिकेचे शिक्षणतज्ज्ञ जॉन ड्यूई, दक्षिण आफ्रिकेचे राष्ट्रध्यक्ष नेल्सन मंडेला आणि इतर अनेक विचारवंतांनी शिक्षणाला समाजपरिवर्तनाचा पाया मानले. मात्र शिक्षणाची दारे सर्वांसाठी खुली करण्यासाठी केवळ शाळा उभारणे पुरेसे नसते; विद्यार्थ्यांना राहण्याची, जेवणाची, अभ्यासाची आणि सुरक्षित वातावरणाचीही गरज असते. ही गरज ओळखून वसतिगृहांच्या माध्यमातून सामाजिक परिवर्तनाची व्यापक चळवळ उभारणारे भारतातील अग्रगण्य समाजसुधारक म्हणजे राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज. २६ जून १८७४ रोजी जन्मलेल्या यशवंतराव घाटगे यांना पुढे कोल्हापूरच्या राजघराण्यात दत्तक घेण्यात आले. पुढे ते राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज म्हणून इतिहासात अजरामर झाले. २ एप्रिल १८९४ रोजी त्यांनी करवीर संस्थानची राज्यसूत्रे स्वीकारली. ६ मे १९२२ ला त्यांचे निधन झाले. अवघ्या ४८ वर्षांच्या आयुष्यात त्यांनी सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक आणि प्रशासकीय क्षेत्रात इतके क्रांतिकारी कार्य केले की, त्यांना आधुनिक भारताच्या सामाजिक क्रांतीचे शिल्पकार म्हणून गौरविले जाते. बहुजन समाजाला अज्ञानाच्या गर्तेतून बाहेर काढण्यासाठी राजर्षी शाहूंनी अनेक चळवळी उभी केल्या त्यातील सर्वाधिक प्रभावी चळवळ ही वसतिगृहांची चळवळ ठरली आहे. राज्याच्या कोषातून, राजाच्या उपयोगाच्या, मंदिराच्या डागडुजीच्या पैशाला त्यांनी वसतीगृहासाठी वळते केले. काहींना वार्षिक मदत, काहींना इमारती, काहींना जमीनी देऊन स्वत: उभे राहून त्यांनी वसतिगृहे उभारली.

शाहू महाराजांच्या विचारांवर महात्मा ज्योतिराव फुले, यांच्या सत्यशोधक चळवळीचा मोठा प्रभाव होता. बहुजन समाजाचे उत्थान शिक्षणातूनच होऊ शकते, हा फुले यांचा विचार शाहू महाराजांनी प्रत्यक्ष प्रशासनात उतरविला. एका शतकानंतरही आजही त्यांच्या वसतिगृहांमधून अनेकांचे आयुष्य घडत असून त्यांनी सुरू केलेली ही चळवळ जवळपास १२५ वर्षानंतरही अजूनही सक्षमपणे विद्यार्थी घडविण्याचे काम करीत आहे.कोल्हापुरात विविध ठिकाणी उभे असणारे हे वसतीगृह छत्रपती शाहू महाराजांच्या दूरदृष्टीची कल्पना देणारे ठरतात.

सुरुवातीला सर्व जाती-धर्मांच्या विद्यार्थ्यांसाठी एकत्रित वसतिगृहाचा प्रयोग करण्यात आला. राजाराम वसतिगृह हा त्याचा प्रारंभिक प्रयत्न मानला जातो. मात्र प्रत्यक्षात सामाजिक विषमता आणि जातीय पूर्वग्रहांमुळे मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना अपेक्षित वातावरण मिळत नव्हते. काही ठिकाणी प्रवेशाचे धोरण सर्वांसाठी खुले असले तरी प्रत्यक्ष लाभ काही मोजक्या घटकांनाच मिळत असल्याचे शाहू महाराजांच्या निदर्शनास आले. या अनुभवातून त्यांनी स्वतंत्र समाजनिहाय वसतिगृहे सुरू करण्याचा निर्णय घेतला. जातीव्यवस्थेचा पगडा समाजावरून जात नसल्यामुळे शाहू महाराजांनी काढलेला हा उपाय बहुजन समाजाला शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी प्रभावी ठरला. या वसतिगृहांच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी संबंधित समाजातील सुशिक्षित आणि विश्वासार्ह व्यक्तींवर सोपविण्यात आली. त्यामुळे समाजातील नेतृत्व विकसित झाले आणि शिक्षणाची चळवळ लोकचळवळ बनली. सामाजिक परंपरा, चातुर्वर्ण्याचा प्रभाव त्यामुळे पुढे त्यांनी बहुजन विद्यार्थ्यांना वेगळी वसतीगृहे काढून जातीच्या उतरंडीच्या जोखडातून मुक्त केले.

कोल्हापूर संस्थांमध्ये १८९६-९७ ला दुष्काळ पडला. ग्रामीण भागातून मुले शिक्षणासाठी येणे बंद झाले. राहणे, खानावळ, कपडालत्ता सर्वच गरीबांना परवडणे शक्य नव्हते. ही बाब शाहू महाराजांच्या लक्षात आली याशिवाय लंडन दौऱ्यामध्ये तेथील शिक्षण पद्धतीचा अभ्यास केल्यावर त्यांना वसतिगृह ही कल्पना नावीन्यपूर्ण व परिवर्तनाची वाटली. १९०१ पासून कोल्हापूरमध्ये वसतिगृह उभारणीची व्यापक चळवळ सुरू झाली. व्हिक्टोरिया मराठा बोर्डिंग, जैन बोर्डिंग, मुस्लिम बोर्डिंग, वीरशैव लिंगायत बोर्डिंग, नामदेव बोर्डिंग, दैवज्ञ बोर्डिंग, सारस्वत बोर्डिंग, कोष्टी, आर्य समाज गुरुकुल, वैश्य बोर्डिंग, प्रिन्स शिवाजी मराठा बोर्डिंग, ढोर- चांभार समाजासाठी इंदुमती राणीसाहेब वसतीगृह, अनुसुचित जातीतील विद्यार्थ्यांसाठी अर्थात अस्पृशांसाठी 'मिस क्लार्क' वसतिगृह उभारण्यात आली. संशोधनपर नोंदींनुसार शाहू महाराजांनी सुमारे २० ते २२ वसतिगृहांचे जाळे उभे केले होते.

शाहू महाराजांच्या वसतिगृह चळवळीतील सर्वाधिक महत्त्वाचा टप्पा म्हणजे १९०८ मध्ये सुरू झालेले 'मिस क्लार्क वसतिगृह'. हे वसतिगृह अस्पृश्य विद्यार्थ्यांसाठी सुरू करण्यात आले होते. हजारो वर्षे ज्यांना शिक्षणापासून वंचित ठेवल्या गेले. त्या अस्पृश्य समाजाला शिक्षणाची दारे सताड उघडणारा हा क्रांतिकारी निर्णय होता. तत्कालिन व्यवस्थेत या निर्णयाची चर्चा देशभर झाली. शाहू महाराजांची ही दूरदृष्टी आणि या निर्णयाची गरज काय होती हे त्यांनी भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना विदेशात शिक्षणासाठी १९२० मध्ये त्यांनी केलेल्या मदतीतून स्पष्ट होते. राजर्षी शाहू महाराजांची मागासवर्गीयांबाबतची कणव यातून स्पष्ट होते.

१९०८ मध्ये स्थापन झालेले मिस क्लार्क वसतिगृह हे भारतातील दलित विद्यार्थ्यांसाठीच्या सर्वात महत्त्वाच्या शैक्षणिक उपक्रमांपैकी एक होते. गव्हर्नर सर जॉर्ज क्लार्क यांच्या कन्या मिस व्हायोलेट क्लार्क यांनी अस्पृश्यांच्या शिक्षणासाठी देणगी व जनजागृतीचे कार्य केले. त्यांच्या योगदानाचा गौरव म्हणून शाहू महाराजांनी त्यांच्या नावाने वसतिगृह सुरू केले. हे वसतिगृह दलित शिक्षणाच्या इतिहासातील एक मैलाचा दगड ठरले. शाहू महाराजांनी या वसतिगृहासाठी स्वतंत्र इमारत, खेळाचे मैदान आणि आर्थिक अनुदान उपलब्ध करून दिले.

वसतिगृह ही केवळ निवासाची व्यवस्था नव्हती. तेथे निवास, भोजन, अभ्यासासाठी जागा, शिष्यवृत्ती, ग्रंथालय, शिस्तबद्ध वातावरण आणि सामाजिक जाणीव यांची सांगड घालण्यात आली होती. ग्रामीण भागातून आलेल्या विद्यार्थ्यांना शहरातील शिक्षणाशी जुळवून घेण्यासाठी हे केंद्र महत्त्वाचे ठरले. आजही हे वसतीगृह सुरू असून या ठिकाणी माजी विद्यार्थ्यांकडून सुंदर इमारत उभारली आहे.

मुस्लिम विद्यार्थ्यांसाठीही त्यांनी याच काळात वसतीगृह उभारले. हे वसतिगृह आजही सुरू असून सर्व समाजातील विद्यार्थी या ठिकाणी प्रवेश घेतात. शाहू महाराजांनी ठरवून दिल्याप्रमाणे मुस्लिम ट्रस्टद्वारे हे वसतिगृह आजही कार्यरत असून विविध मान्यवरांनी भेटी दिल्या आहेत. महाराष्ट्रात अशा पद्धतीच्या वसतिगृहांची रचना कुठेच दिसून येत नाही. विशेष म्हणजे शंभर वर्षानंतरही हे वसतिगृह अजूनही विद्यार्थ्यांना अल्पदरामध्ये राहण्याची, जेवणाची, निवाऱ्याची, व्यवस्था करून देते.अनेक पिढ्यांना घडविण्याचे काम या दगडी कोरीव इमारतीतून झाले असून कोल्हापूरचा फेरफटका मारल्यानंतर या वास्तू आजही लक्ष वेधून घेतात.

शाहू महाराजांनी शिक्षण आणि रोजगार यांचा परस्परसंबंध ओळखला होता. शिक्षण घेतलेल्या मागासवर्गीय युवकांना नोकरीची संधी मिळाली नाही तर त्यांचा शिक्षणावरील विश्वास कमी होईल, हे त्यांनी ओळखले. त्यामुळे २६ जुलै १९०२ रोजी त्यांनी संस्थानातील सरकारी नोकऱ्यांमध्ये मागासवर्गीयांसाठी ५० टक्के आरक्षण जाहीर केले. भारतातील आरक्षणाच्या इतिहासातील हा एक मैलाचा दगड मानला जातो. शिक्षण, वसतिगृहे आणि आरक्षण या त्रिसूत्रीमुळे बहुजन समाजात नवे नेतृत्व निर्माण झाले.

शाहू महाराजांनी शिक्षणाला सर्वोच्च प्राधान्य दिले. १९१७ मध्ये त्यांनी मोफत आणि सक्तीच्या प्राथमिक शिक्षणाचा कायदा लागू केला. सात ते चौदा वर्षे वयोगटातील मुलांना शाळेत पाठविणे पालकांसाठी बंधनकारक करण्यात आले. मुलांना शाळेत न पाठविणाऱ्या पालकांवर दंड आकारण्याची तरतूदही करण्यात आली होती. काही नोंदींनुसार विलंब करणाऱ्या पालकांकडून दरमहा एक रुपया दंड आकारला जात असे.स्वतःच्या दरबार खजिन्यातून आणि देवस्थान फंडातून पैसे वळते करून शिक्षणाला महत्त्व देणारा हा राजा म्हणूनच सामाजिक क्रांतीचा जनक मानला जातो. या योजनेसाठी निधी उपलब्ध व्हावा म्हणून शाहू महाराजांनी विशेष शिक्षण कर लागू केला. डॉक्टर, वकील, सावकार, अधिकारी आणि विशिष्ट उत्पन्न गटातील घटकांकडून शिक्षण उपकर आकारण्यात येत असे. शिक्षणासाठी स्वतंत्र आर्थिक तरतूद करण्याचा हा दूरदृष्टीचा निर्णय होता. शाहू महाराजांच्या कार्यकाळात कोल्हापूरला 'शिक्षणाची काशी' म्हणून ओळख मिळाली. १९१७ मध्ये संस्थानात केवळ २७ शाळा आणि सुमारे १,३०० विद्यार्थी होते. मात्र १९२२ मध्ये त्यांच्या निधनाच्या वेळी शाळांची संख्या ४२० पर्यंत आणि विद्यार्थ्यांची संख्या २२ हजारांहून अधिक झाली होती. शिक्षणाचा हा विस्तार अभूतपूर्व मानला जातो.

शाहू महाराजांनी कोल्हापूरला 'मदर ऑफ बोर्डिंग हाऊसेस' असे संबोधले होते. महाराष्ट्रभर उभारल्या गेलेल्या वसतिगृहांच्या चळवळीमागे त्यांचीच प्रेरणा होती. त्यांनी उभारलेल्या या वसतीगृहाचा लाभ, या वसतिगृहांमध्ये महाराष्ट्राचे नेतृत्व करणाऱ्या विविध क्षेत्रात नाव कमावणाऱ्या अनेकांनी घेतला आहे. आज महाराष्ट्र शासन समाजकल्याण, इतर मागास बहुजन कल्याण, आदिवासी विकास, सामाजिक न्याय, भटक्या-विमुक्त कल्याण तसेच मराठा समाजासाठी उभारण्यात येणाऱ्या विविध वसतिगृहांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना निवास, भोजन, शिष्यवृत्ती आणि शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध करून देत आहे. या सर्व योजनांच्या पायाशी शाहू महाराजांनी मांडलेली 'शिक्षण सर्वांसाठी' हीच मूलभूत संकल्पना असल्याचे स्पष्ट दिसते. वसतिगृह केवळ विद्यार्थी घडवत नाही तर विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाला आकार देते राज्य शासनाने वसतिगृहाचे महत्त्व लक्षात घेऊन विविध खात्यामार्फत हजारो वसतिगृहांची, आश्रमशाळांची उभारणी केली आहे. या सुविधांमधून तयार झालेली एक पिढी राज्याचे विविध क्षेत्रात नेतृत्व करत आहेत.

राजर्षी शाहू महाराजांचे संपूर्ण कार्य पाहिले तर त्यांनी शिक्षणाला केवळ ज्ञानप्राप्तीचे साधन मानले नाही, तर सामाजिक न्याय, समता आणि स्वाभिमानाचे माध्यम मानले. ब्रिटिश भारतामध्ये अन्य राज्यांमध्ये शिक्षणावर जितका खर्च होत नव्हता तितका खर्च कोल्हापूर सारख्या एका छोट्या संस्थांमध्ये महाराजांच्या दूरदृष्टीमुळे व शैक्षणिक महत्त्व त्यांना पटल्यामुळे होत होता. शैक्षणिक आघाड्यांवर महाराष्ट्रामध्ये पुढे मोठ मोठ्या संस्था उभ्या झाल्या, विद्यापीठे उघडल्या गेली, या सर्वांची प्रेरणा छत्रपती शाहू महाराज होते.

शाहू महाराजांनी उभी केलेली ही वसतिगृहे आजही ताठ मानेने सुरु आहेत. आता जातीची बंधणे राहिली नाही. सर्व वसतिगृहात सर्व जाती-पातीची मुले शिक्षण घेत आहेत. मात्र गरजू , गरीब आणि प्रज्ञावान मुलांसाठी आजही ही वसतिगृहे सामाजिक, आर्थिक परिवर्तनाची व मानसिक बलस्थानाची केंद्रे आहेत. वसतिगृह चळवळीच्या माध्यमातून त्यांनी शिक्षणाची दारे बहुजन समाजासाठी खुली केली. शिक्षण, आरक्षण, शिष्यवृत्ती, वसतिगृहे आणि सक्तीचे प्राथमिक शिक्षण या उपाययोजनांद्वारे त्यांनी सामाजिक परिवर्तनाचा एक नवा अध्याय लिहिला. म्हणूनच शाहू महाराजांना शिक्षणातून समाज परिवर्तन घडविणारे युगपुरुष म्हणणे अतिशयोक्ती ठरणार नाही. त्यांचा संदेश आजही तितकाच प्रेरणादायी आहे. समाजाच्या प्रगतीचा खरा मार्ग शिक्षणातूनच जातो.

प्रवीण टाके
उपसंचालक (माहिती), विभागीय माहिती कार्यालय, कोल्हापूर ९७०२८५८७७७

लोकराजा राजर्षी शाहू महाराज जयंती म्हणजे एक शैक्षणिक उत्सव

कोल्हापूर... म्हटलं की डोळ्यांसमोर येतो लोकराजा राजर्षी शाहू महाराज! आणि शाहू महाराज म्हणजे कोल्हापूर! हे समीकरण आता इतिहासाच्या सुवर्ण अक्षरात कोरलं गेलं आहे. 'लोकराजा' हा किताब त्यांना कोणी दिला नाही, तर लोकांच्या हृदयातून तो सहजच बाहेर पडला. लोकांच्या ठायी असणारा आपल्या राजाविषयीचा हा आदरभाव, त्यांची अथांग कीर्ती आणि त्यांचं आयुष्यभर चाललेलं अविरत कार्य, हे आजही आपल्यासाठी प्रेरणादायी आहे. त्यांच्या शैक्षणिक कार्यावर प्रकाश टाकणारा हा विशेष लेख आणि शैक्षणिक कार्याशी संबंधित असलेले त्यांची मोलाची भूमिका...

पुन्हा एकदा जागृती:

उत्साही आवाज, आणि युवा पिढीतील उर्जेची दृश्ये, पण आपण हे विसरता कामा नये! भारतीयांसाठी, विशेषतः बहुजन समाजासाठी झटणारा एकमेव राजा, ज्यांचे शैक्षणिक कार्य फार मोलाचे आहेत, त्यांचा विसर आपण पडू देऊ शकत नाही. शाळेचा पहिला दिवस म्हणजे शाहू महाराज यांची जयंती! आणि या दिवशी फक्त शाळा सुरू होणे नाही, तर एक शैक्षणिक उत्सव साजरा व्हायला हवा. या उत्सवातून शाहू महाराजांच्या जीवनावर, त्यांच्या कार्यावर प्रकाश टाकण्यात यावा. त्यांच्या भाषणाने, त्यांच्या विचारांनी युवा पिढीला प्रेरणा मिळायला हवी. पुन्हा ढोल-ताशांचे सूर, आणि शाहू महाराजांच्या पुतळ्यासमोर वंदन करणारे लोक आज २६ जून म्हणजे लोकराजा राजर्षी शाहू महाराज यांची जयंती! या पवित्र दिनी, आपण सर्वजण त्यांच्या स्मृतींना विनम्र अभिवादन करूया आणि एक संकल्प करूया, की त्यांच्या शैक्षणिक कार्याचा वारसा आपण अविरतपणे पुढे चालवू. त्यांच्या वसतिगृहांच्या कल्पनेला, त्यांच्या सामाजिक समतेच्या विचारांना आपण जीवनात उतरवू. येणाऱ्या युवा पिढीला या महान लोकराजाचे शैक्षणिक कार्य, त्यांचे वसतिगृहांची निर्मिती, आणि त्यांचे सामाजिक कार्य समजायला हवे. त्यासाठी २६ जून हा फक्त एक दिवस न राहता, तो एक शैक्षणिक उत्सव म्हणून साजरा व्हायला हवा. रयतेसाठी आयुष्यभर झटलेले लोकराजा राजर्षी शाहू महाराज! तुमच्या चरणी आमचे विनम्र अभिवादन!

शैक्षणिक क्रांती :
शाळेच्या वर्गातील आनंदी मुलं, आणि शाहू महाराजांच्या हस्ते पहिली वसतिगृहांची उद्घाटनं, शिक्षण क्षेत्रात शाहू महाराजांनी जी क्रांती घडवून आणली, ती भारत देशाच्या इतिहासात अभूतपूर्व होती. सर्व समाजातील, सर्व धर्मातील, सर्व जातींमधली भेदभाव दूर सारून, शिक्षणाची कवाडे सर्वांसाठी खुली करणारा असा हा एकमेव लोकराजा! वसतिगृहाची पहिली व्यवस्था मांडणारा, आणि शिक्षणाला खऱ्या अर्थाने सार्वजनिक बनवणारा राजा, म्हणजे छत्रपती शाहू महाराज! त्यांच्या या शैक्षणिक कार्याची प्रचिती भारत देशातील प्रत्येक नागरिकाला, प्रत्येक युवा पिढीला आहेच.

दुर्दैवी विसर:
थोडा गंभीर आवाज, आणि विदर्भातील कडाक्याच्या उन्हाची दृश्ये, पण दुर्दैवाने, गेल्या काही वर्षांपासून या लोकराजाचा विसर पडू लागल्याचं चित्र पाहायला मिळत आहे. एकेकाळी त्यांच्या जयंतीनिमित्त संपूर्ण राज्यात शाळा सुरू केल्या जात होत्या. शाळेचा पहिला दिवस, म्हणजे शाहू महाराजांची जयंती! असं एक समीकरणच तयार झालं होतं. विदर्भामध्ये उन्हाची तीव्रता बघता, शाळा २६ जून रोजी, म्हणजेच शाहू महाराजांच्या जयंतीदिनी सुरू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. पण, या निर्णयानंतर काही वर्षांपासून शाळेच्या पहिल्या दिवसाची तारीख वारंवार बदलण्यात आली. कधी १५ जून, कधी ३० जून, तर कधी १ जुलै, या सततच्या बदलामुळे काय झालं? तर शाळेचा पहिला दिवस आणि शाहू महाराजांची जयंती यांच्यातील तो पवित्र संबंध तुटून गेला. अनं नागरिकंमध्ये यावर चर्चा सुरू झाली, शंका कुशंका निर्माण झाल्या. असं वाटू लागलं, की या महान राजाच्या जयंतीचा आणि त्यांच्या शैक्षणिक कार्याचा विसर पडावा, यासाठी तर हे बदल केले जात नाहीत ना?

प्रा. प्रज्ञानंद थोरात
मो. ९८२२६७४४८७

सामाजिक समतेचे पुरस्कर्ते राजर्षी शाहू महाराज...!

आज २६ जून, २०२६, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज यांची १५२ वी जयंती. त्यानिमित्त त्यांच्या स्मृतींना आणि क्रांतिकारी कार्याला विनम्र अभिवादन.

रयतेचे राजे : छत्रपती शाहू महाराजांचा जन्म २६ जून, १८७४ रोजी कागल येथील घाटगे घराण्यात झाला. त्यांचे मूळ नाव यशवंत तर त्यांच्या वडिलांचे नाव जयसिंगराव व आईचे नाव राधाबाई होते. कोल्हापूर संस्थानाचे राजे चौथे शिवाजी महाराज यांच्या मृत्यूनंतर त्यांच्या पत्नी आनंदीबाई यांनी १७ मार्च, १८८४ रोजी यशवंतरावांना दत्तक घेतले. दत्तक विधानानंतर त्यांचे नाव 'शाहू' ठेवले. त्यानंतर २ एप्रिल १८९४ रोजी त्यांचा राज्याभिषेक झाला आणि त्यांनी कोल्हापूर संस्थानचे राजे म्हणून अधिकृतपणे राज्यकारभाराची सूत्रे हाती घेतली. आपल्या राज्याभिषेकानंतर प्रथमत: त्यांनी संपूर्ण राज्याचा दौरा केला. या दौऱ्यात त्यांनी लोकांची परिस्थिती, गरजा व त्यांची दुःखे जाणून घेतली. जनतेचे दुःख जाणून घेतल्यानंतर त्यांच्या लक्षात आले की, अज्ञान, अंधश्रद्धा आणि अस्पृश्यता या तीन व्याधींनी समाजाला दुःखद जीवन जगण्यास भाग पाडले होते. म्हणून ह्या व्याधी निपटून काढल्या खेरीज प्रजेच्या विकासाच्या वाटा खुल्या होणार नाहीत, याची खूणगाठ बांधून त्यांनी आपल्या कार्याला सुरुवात केली. त्यासाठी गावोगावी शाळा काढल्या, प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे व मोफत केले, पुरोहित शाळा सुरू केल्या. म्हणजे जनतेची काळजी घेऊन त्यांचे सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक अश्या सगळ्या बाजूने उत्थान व्हावे यासाठी आपले राजे पद वापरणारे व राज्यकारभार करणारे ते खऱ्या अर्थाने रयतेचे राजे होते.

समतेचे पुरस्कर्ते : राजर्षी शाहू महाराजांनी आपल्या कार्यकाळात अस्पृश्यता निवारण करण्यासाठी फार मोठे धाडसी निर्णय घेतले. त्या काळी अस्पृश्यांना विद्येचा अधिकार तर नव्हताच; पण देवालये, चावड्या, सार्वजनिक पाणवठे आदी ठिकाणीही त्यांना प्रवेश नव्हता. ही अस्पृश्यता दूर करण्याचा प्रारंभ त्यांनी स्वतःपासून केला. अस्पृश्य तरुणांना मोटार ड्रायव्हिंगच्या कोर्सला पाठवून आपल्या दरबारी त्यांना गाडीवर नोकरीस ठेवले. इतकेच नव्हे तर अस्पृश्य समाजातील पट्टेवाले, शिपाई, डगलेवाले पोलीस, स्वतःचे शरीर-रक्षक म्हणूनही नियुक्त केले आणि थोडेसे शिक्षण झालेल्यां मागास व अस्पृश्य घटकातील लोकांना आपल्या राज्यात कारकून, रजिस्ट्रार, इत्यादी मानसन्मानाच्या जागा दिल्या. अस्पृश्यता व जातीभेद समाप्त व्हावा यासाठी त्यांनी इ .स. १९१७ मध्ये आपल्या संस्थांनामध्ये मिश्र विवाहांना मान्यता देणारा कायदा पास केला. तर अस्पृश्यता नष्ट करण्याच्या दृष्टीने त्यांनी इ.स. १९१९ साली सवर्ण व अस्पृश्यांच्या वेगळ्या शाळा भरवण्याची पद्धत बंद केली. त्यामुळेच कृती आणि उक्तीचा मेळ घालून कार्य करणारा राजा म्हणून सर्वत्र त्यांची ख्याती पसरली होती.

कृतिशील लोकराजा : राजर्षी शाहू महाराजांची 'मणभर उपदेशापेक्षा कणभर कृती' अधिक महत्त्वाची असते यावर श्रद्धा होती. त्यांचे कार्य ड'बोले तैसा चाले। त्याची वंदावी पाऊले?' या उक्तीला साजेसे होते. कारण त्यांनी स्वतः इंदूरच्या धनगर जमातीतील राजघराण्याशी आपल्या घराण्याचे सोयरसंबंध घडवून आणले. जातिभेद मोडण्यासाठीचा त्यांचा हा कृतिशील प्रयत्न होता. वरच्या जातीने खालच्या जातीतील कुटुंबाशी वैवाहिक संबंध जोडून जातिभेद मोडले पाहिजेत, असे त्यांना वाटे. म्हणून जातिभेद मोडण्यासाठी आंतरजातीय विवाह घडवून आणण्याचा प्रयत्न महाराजांनी आपल्या घरापासून सुरू केला होता.

क्रांतिकारी निर्णय घेणारा थाडसी राजा : राजर्षी शाहू महाराजांनी बहुजन समाजात शिक्षणप्रसार करण्यावर विशेष भर दिला. त्यांनी कोल्हापूर संस्थानात प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे व मोफत केले. स्त्री शिक्षणाचा प्रसार व्हावा म्हणून त्यांनी राजाज्ञा काढली. शाहू महाराजांना बहुजनांच्या शिक्षणाविषयी तळमळ होती. म्हणून त्यांनी कोल्हापूर संस्थानात सक्तीच्या मोफत शिक्षणाचा कायदा केला. तसेच ५०० ते १००० लोकवस्तीच्या गावांमध्ये शाळा काढून त्या यशस्वीपणे चलविल्या. विशेष म्हणजे जे पालक आपल्या मुलांना शाळेत पाठवणार नाहीत त्या पालकांना प्रतिमहिना १ रू. दंड आकरण्याची कायदेशीर तरतूद करण्याचा क्रांतिकारी व धाडसी निर्णय घेतला.

आरक्षणाचे जनक : शाहू महाराजांनी आपल्या राज्यात बहुजन मागास, अस्पृश्य वर्गाच्या आर्थिक स्थितीत सुधारणा करण्याच्या आणि त्यांना स्वावलंबी बनवण्याच्या उद्देशाने त्यांना स्वतंत्र व्यवसाय करण्यास प्रोत्साहन दिले, दुकाने हॉटेल्स काढण्यासाठीही प्रोत्साहन दिले व त्यासाठी आर्थिक मदत केली. अस्पृश्यांना शिवणयंत्रे देऊन स्वतंत्र व्यवसाय करण्यास प्रोत्साहन तर दिलेच पण राजवाड्यातील कपडे त्यांच्याकडून शिवून घेण्यास सुरुवात केली. गंगाधर कांबळे या व्यक्तीला कोल्हापुरात मध्य वस्तीत चहाचे दुकान काढून दिले आणि स्वतः आपल्या सहकाऱ्यांसह त्यांच्या हॉटेलात चहापाणी घेण्यासाठी जात असत. याशिवाय अस्पृश्यांना समाजात प्रतिष्ठा प्राप्त व्हावी म्हणून त्यांनी महार पैलवानांना पैलवान, चांभार यांना सरदार, अभंग यांना पंडित अशा पदव्या दिल्या. अस्पृश्य सुशिक्षित तरुणांची तलाठी म्हणून नेमणूक केली. मागासलेल्या लोकांना प्रगतीच्या प्रवाहात आणावयाचे असेल तर त्यांच्यासाठी राखीव जागांची तरतूद केली पाहिजे हा व्यापक दृष्टिकोन डोळ्यासमोर ठेवून २६ जुलै, १९०२ रोजी कोल्हापूर संस्थानात मागास जातींना ५० टक्के जागा राखीव राहतील अशी घोषणा करून त्याची त्वरित अंमलबजावणी सुरू केली. राजर्षी शाहूंच्या या निर्णयाला तेंव्हा अनेक उच्चवर्णीय पुढाऱ्यांनी विरोध केला. मात्र शाहूंनी त्यांच्या विरोधाला चोख उत्तर देत आरक्षणाची गरज का? हे पटवून दिले. त्या काळात अस्पृश्य मानल्या गेलेल्या जातीच्या लोकांसाठी नोकरीमध्ये राखीव जागांची तरतूद करून सरकारी नोकऱ्या मिळवून देणारे ते पाहिले राजे होते म्हणूनच त्यांना आरक्षणाचे जनक म्हणतात.

राजर्षी शाहू महाराजांना फारच अल्प म्हणजे फक्त ४८ वर्षेच आयुष्य लाभलं. मात्र त्यांनी आपल्या राजकीय कारकीर्दीत सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक, कृषी, जलसिंचन, अस्पृश्यता निवारण, आंतरजातीय विवाह, विधवा पुनर्विवाह, कला, क्रीडा इत्यादी सर्वच क्षेत्रात फार मोठ्या सुधारणा व क्रांती घडवून स्वतःचे नाव अजरामर करून ठेवले. अशा या रयतेच्या राजाच्या स्मृतींना आणि त्यांच्या क्रांतिकारी कार्यकर्तृत्वाला कोटी कोटी प्रणाम.

प्रा. डॉ.एम.आर.इंगळे
सेवानिवृत्त प्रोफेसर आणि संविधान प्रचारक तथा विभागीय सचिव डाटा अकोला

मुहर्रम आणि हुतात्मा इमाम हुसेन (र)

इस्लाम धर्मानुसार इस्लामी वर्षाची सुरुवात मुहर्रम नावाच्या महिन्यापासून होते. प्रत्येक वर्षी कोट्यवधी मुस्लिम शिया व सुन्नी समुदायातील लोक इमाम हुसेन (र) यांच्या शहादतीचे स्मरण करून दुःख व्यक्त करतात.
परंतु दुर्दैवाची गोष्ट अशी आहे की, या विशाल सहानुभूती व्यक्त करणाऱ्यांपैकी फारच थोडे लोक या बलिदानामागील मूळ कारणांकडे लक्ष देतात किंवा त्या कारणांची माहिती करून घेतात. हजरत इमाम हुसेन (र) यांनी केवळ स्वतःचेच नव्हे तर आपल्या कुटुंबातील लहान मुलांचेही बलिदान दिले होते.

इस्लामी राज्यव्यवस्थेचे प्रवर्तक हजरत मुहम्मद (स) आणि त्यांच्या नंतर सत्तेवर आलेले चार खलीफा – हजरत अबूबकर सिद्दीक (र), हजरत उमर फारूक (र), हजरत उस्मान गनी (र) आणि हजरत अली (र) – हे सर्व सर्वसंमतीने निवडले गेले होते. इस्लामी राज्यघटनेचा मूलभूत आधार म्हणजे स्वतंत्र निवडणुकीद्वारे जनतेकडून प्रतिनिधीची निवड. सत्ता स्वीकारताना उमेदवाराच्या वैयक्तिक प्रयत्नांचा किंवा कटकारस्थानांचा संबंध नसे.

मात्र अमीर माविया सत्तेवर आले तेव्हा परिस्थितीत बदल होऊ लागला. अमीर माविया हे साहाबी असूनही त्यांच्या खलीफापदाबाबत काही मतभेद होते. त्यांच्या मृत्यूनंतर त्यांनी आपल्या पुत्र यजीदला उत्तराधिकारी म्हणून घोषित केले. यामुळे इस्लामी राजकीय व्यवस्थेत मोठा बदल घडून आला आणि वंशपरंपरागत राजसत्तेची सुरुवात झाली.

खलीफा हजरत उमर फारूक (र) यांचे चिरंजीव हजरत अब्दुल्ला हे अत्यंत विद्वान व गुणी व्यक्तिमत्त्व होते. अनेकांनी त्यांच्या निवडीची शिफारस केली होती; परंतु वारसाहक्काने खलीफा नेमण्याची प्रथा पडू नये म्हणून हजरत उमर (र) यांनी त्यास परवानगी दिली नव्हती.इमाम हुसेन (र) हे हजरत मुहम्मद (स) यांची सर्वात लाडकी कन्या हजरत फातिमा (र) आणि चौथे खलीफा हजरत अली (र) यांचे चिरंजीव होते. हजरत अली (र) यांच्या निधनानंतर इमाम हुसेन (र) यांचीही खलीफापदासाठी निवड होऊ शकली असती; परंतु इस्लाममध्ये वारसाहक्काने सत्ता देण्याची पद्धत नसल्यामुळे तसे झाले नाही.

अमीर मावियांनी आपल्या पुत्र यजीदला युवराज घोषित केल्यानंतर इमाम हुसेन (र) यांनी यजीदच्या सत्तेला मान्यता दिली नाही. त्यांनी यजीदच्या राजसत्तेविरुद्ध उभे राहण्याचा निर्णय घेतला आणि त्या निर्णयाच्या परिणामांना धैर्याने सामोरे गेले. त्यांचे मत असे होते की, इस्लामी राज्यव्यवस्थेचे जतन करणे हे मुस्लिम समाजासाठी अत्यंत महत्त्वा

सिटी न्यूज सुपरफास्ट वऱ्हाड
शुक्रवार दि. २६ जून २०२६
http://epaper.citynewssuperfast.com

भूमि अभिलेख विभागाचा सुधारित आकृतीबंध जाहीर

प्रतिनिधी २६ जून

नगर भूमापन आणि उपअधीक्षक कार्यालयातील पदांचे अंतिम वाटप

अकोला : महाराष्ट्र राज्य भूमि अभिलेख विभागातील पदांच्या सुधारीत आकृतीबंधानुसार आता जिल्हा पातळीवर पदांचे नवीन वाटप निश्चित करण्यात आले आहे. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे कार्यालयाकडून या नवीन रचनेनुसार अकोला जिल्ह्यातील नगर भूमापन अधिकारी कार्यालय आणि विविध तालुक्यांतील उपअधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयांची सुधारित पदसंख्या आणि संरचना आता स्पष्ट झाली आहे.

नगर भूमापन अधिकारी कार्यालय, अकोला (न.भू.अ. अकोला)अकोला शहरातील नागरीकरणाचा वेग आणि कामाचे स्वरूप विचारात घेऊन सुधारित आकृतीबंधानुसार नगर भूमापन अधिकारी (अकोला) कार्यालयाची एकूण १७ पदांची आस्थापना निश्चित करण्यात आली आहे. नगर भूमापन अधिकारी: १ पद (नियमित) शिरस्तेदार: २ पदे (नियमित) परिरक्षण भूमापक : ८ पदे (नियमित) भूकरमापक: २ पदे(नियमित) शिपाई: ४ पदे मंजुर करण्यात आली.

अकोला जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यांच्या उपअधीक्षक कार्यालयांचाही आढावा घेऊन तेथील कामाच्या प्रमाणानुसार एकूण पदांची संख्या निश्चित करण्यात आली आहे. स्वामित्व प्रकल्पामुळे वाढलेल्या मिळकती आणि नागरी भागातील वाढते कामकाज पाहता, प्रत्येक उपअधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयात १ परिरक्षण भूमापकाचे नवीन पद मंजूर करण्यात आले आहे. याशिवाय जुन्या आकृतीबंधातील दुरुस्ती लिपिक, आवक-जावक लिपिक यांची कामे आता परिरक्षण भूमापक व भूकरमापकांकडे सोपवून कार्यालयांचे सक्षमीकरण करण्यात आले आह

अकोला येथे 'विशेष उपअधीक्षक' कार्यालयाचे मुख्यालयात गावठाण आणि शहर मापन कामांमध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यासाठी शासनाने स्वतंत्र निर्णय घेतला आहे. यानुसार विशेष उपअधीक्षक भूमि अभिलेख (न.भू./गावठाण/चौकशी अधिकारी), अकोला हे नवीन मुख्यालय निश्चित करण्यात आले आहे. या कार्यालयाचे कार्यक्षेत्र अकोला व वाशीम या दोन्ही जिल्ह्यांसाठी एकत्रित असणार आहे. या विशेष कार्यालयामध्ये एकूण १२ पदांची आस्थापना असेल, ज्यामध्ये १ विशेष उपअधीक्षक, १ शिरस्तेदार, १ परिरक्षण भूमापक, ६ भूकरमापक आणि ३ शिपाई पदांचा समावेश आहे. जमाबंदी आयुक्त शैलेश नवाल (भा.प्र.से.) यांनी सर्व प्रादेशिक उपसंचालकांना या सुधारित आकृतीबंधानुसार कर्मचाऱ्यांच्या पदस्थापनेची व कार्यालये कार्यान्वित करण्याची कार्यवाही तात्काळ करण्याचे आदेश दिले आहेत. या निर्णयामुळे अकोला जिल्ह्यातील प्रलंबित मोजणी प्रकरणे आणि नगर भूमापनाच्या कामाला मोठी गती मिळण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे.

व्हायरस आल्याने शेतकऱ्यांनी उपटून फेकली मिरची

प्रतिनिधी २६ जून

बुलढाणा : तालुक्यातील मासरूळ परिसरात शेतकऱ्यांनी एप्रिल महिन्यात मोठ्या प्रमाणात मिरचीची लागवड केली होती. त्यावर लाखो रुपये खर्च केला होता. मात्र, पावसाळा लांबल्याने उष्णतेने मिरचीवर अनेक प्रकारचे व्हायरस आल्याने शेतकऱ्यांनी मिरची उपटून फेकल्याने त्यांचे लाखो रुपयांचे नुकसान झाले आहे.

उष्णतेमुळे मिरचीच्या झाडांवर कोकडा सारखा रोग येवून फुलकळी विनाच झाडे पोसावी लागली. झाडे डोलदार झाली, मात्र फुलकळी आणि मिरची नाहीशी झाली. मिरचीच्या उत्पादनासाठी लागवड करून खत, औषधी फवारणी तसेच विकतचे पाणी आणून मिरची जोपासली. ३ महिने उन्हा-तान्हात ठिबक, मल्चींग, मिरचीचे रोप, मजुरी, फवारणी व खते असा लाखो रुपये खर्च करून अखेर सर्व प्रयत्न निष्फळ ठरल्याने अखेर शेतकऱ्यांच्या पदरी निराशा पडली. मासरूळ परिसरातील जवळपास १०० एकरावरील मिरची काढून टाकल्याने लाखोचा खर्च वाया गेल्याने शेतकरी मोठ्या आर्थिक अडचणीत सापडले आहे.

देशमुख महिला मंडळाची मासिक सभा संपन्न

प्रतिनिधी २६ जून

बनारसी ग्रुप तर्फे पर्यावरण दिन योग दिन साजरा

अकोला : देशमुख महिला मंडळातील बनारसी ग्रुपच्या वतीने जून महिन्याची मासिक सभा उत्साहात संपन्न झाली. यावेळी वाराणसीच्या संस्कृतीची झलक बनारसी ग्रुपच्या सख्यांनी सादर केली. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला माजी आमदार प्रा. बी .टी. देशमुख यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण करण्यात आली. त्यानंतर दीप प्रज्वलन, प्रतिमांचे पूजन करण्यात आले.

व्यासपीठावर मंडळाच्या अध्यक्षा राजश्रीताई, ज्येष्ठ सल्लागार कविता ताई, प्रमुख पाहूण्या वंदना युवराज, कोषाध्यक्ष प्रतिभाताई, ग्रुप लीडर विजयाताई यांची उपस्थिती होती. प्रास्ताविक कविता ताईंनी केले तर बाल संस्कार शिबिरात राबविलेल्या उपक्रमाविषयीची माहिती ज्योतीताईंनी दिली. प्रमुख पाहुण्यांचा परिचय उज्वला यांनी करून दिला. प्रमुख पाहूण्या वंदना ताईंनी मनोगत व्यक्त केले. अध्यक्षा राजश्रीताईंनी आगामी उपक्रमांबद्दल माहिती सांगीतली, त्याचप्रमाणे मंडळातील सख्यांच्या दहावी व बारावीतील गुणवंत पाल्यांचा कौतुक सोहळा समारंभाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी अमेय , धनश्री , रूपम , स्वरा , राघवेंद्र , अवधूत , केतकी , सई , आयुष , हर्षाली ,ऋतुराज,स्वामी इत्यादी विद्यार्थ्यांचा सत्कार घेण्यात आला. तसेच वटसावित्रीच्या सणाचे औचित्य साधून आधुनिक सावित्री सौ अरुणा देशमुख यांच्या त्याग व समर्पणाची दखल घेत बनारसी ग्रुप तर्फे सत्कार करण्यात आला.

'पाऊस धारा' या थीम अंतर्गत उज्वला, वैशाली, शिवानी, संध्या, मंजू, विजया, शुभांगी, दिप्ती, भावना, प्रिया, सिद्धी यांनी बहारदार गाण्यांवर नृत्य सादर केले. यावेळी उपस्थित सख्यांसाठी विविध स्पर्धा व खेळांचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये ड्रेस कोड च्या विजयी सख्या आहेत अनुराधा, दीप्ती, स्वप्ना, ममता, सारिका, अपेक्षा. तसेच चिट्ठी गेम मध्ये वसुधा, कल्पना, नीता, सुजाता, सारिका, साधना, नभा, शालिनी, शितल, स्नेहल या विजेता आहेत. तसेच हाऊजी गेमच्या विजेत्या आहेत यक्ष्मा,संगीता, साधना, रेवती, विद्या, मंजू, रेवती, संगीता, उज्वला, अर्चना, अनिता, मंजू, अनिता. मंडळातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या स्त्री रुग्णालयातील रुग्णांच्या नातेवाईकांसाठी अन्नदानाच्या उपक्रमांतर्गत मदत करणाऱ्या सौ. आशा थोरात यांचा सत्कार मंडळातर्फे घेण्यात आला. तसेच योगादिन नीमीत्त 'करा योग रहा निरोग' या संकल्पनेनुसार ?ड. कांचन शिंदे यांनी मार्गदर्शन केले. सूत्र संचालन डॉ. शिवानी व भावना यांनी केले तसेच बनारसी ग्रुपच्या सदस्याच्या कार्याची ओळख मंजुषा यांनी करून दिली. आभार प्रदर्शन स्मिता यांनी केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी बनारसी ग्रुपच्या सदस्य कविता ढोरे, संध्या , ज्योती , विजया , मंजुषा , अनघा , शुभांगी मीना, उज्वला , वैशाली , डॉ. शिवानी ,दिप्ती , भावना , प्रिया , संध्या ,स्मिता , सिद्धी यांनी परिश्रम घेतले.

कॉंग्रेस नेते हिदायतउल्ला पटेल खून प्रकरणात दोन संशयीत आरोपींचा अटकपूर्व जमानत अर्ज न्यायालयाने फेटाळला

प्रतिनिधी २६ जून

अकोट : अतिरिक्त जिल्हा व सत्र न्यायाधीश श्री. बी.एम. पाटील यांनी कॉंग्रेस नेते हिदायत पटेल हत्या प्रकरणात संशयीत आरोपी पटेल फाजील खाँ आसीफ खाँ व फारुख खाँ आसिफ खाँ पटेल राहणार मोहाळा यांचा अटकपूर्व जमानत अर्ज नामंजूर केला.

या प्रकरणात वरील दोन्ही आरोपींनी अटकपूर्व जमानत मिळण्याकरिता अर्ज दाखल केल्यानंतर सरकारतर्फे सरकारी वकील अजित देशमुख यांनी जमानत अर्जाला विरोध करतांना न्यायालयात युक्तीवाद केला की, सदरचा गुन्हा हा गंभीर स्वरूपाचा आहे असन सदर गन्हा हास्खल आहे त्या तारखेपासुन गुन्हयातील संशयीत अर्जदार दोन्ही आरोपी हे फरार आहेत व त्यांनी आपले मोबाईल बंद करुन ठेवले आहे.

गुन्ह्यातील संशयीत दोन्ही अर्जदार आरोपीनी गुन्हयात अटक असलेला आरोपी उबेद खॉ पटेल राजीक उर्फ कालु खाँ पटेल यास गुन्हा करण्याकरीता कशाप्रकारे व कोणते आमीष देवुन प्रवृत्त केले याबाबत सखोल तपास करायचा आहे. गुन्हा गंभीर स्वरुपाचा असून आरोपीला जामीन मिळाल्यास तो फिर्यादी व साक्षीदार यांच्यावर दबाव किंवा धाकधापट करुन तपासात अडथळा आणु शकतो. वरील सर्व मुद्दे लक्षात घेता संशयीत आरोपीचा जमानत अर्ज नामंजूर करण्यात यावा असा युक्तिवाद सरकारी वकील अजित देशमुख यांनी केला. फिर्यादी तर्फे ॲड. मुन्ना खान व ॲड. श्रीरंग तट्टे यांनी सरकार पक्षाला सहकार्य केले. दोन्ही पक्षाच्या युक्तीवादानंतर कोर्टाने दोन्ही संशयीत आरोपींचा अटकपूर्व जमानत अर्ज २४ जून रोजी नामंजुर केला.

जिल्हाधिकारी कार्यालयातील मुद्रांक कलेक्टर एसीबीच्या जाळ्यात

प्रतिनिधी २६ जून

अकोला : अकोला जिल्हाधिकारी कार्यालयातील मुद्रांक कलेक्टर किरण चौधरी यांना अँटी करप्शन ब्युरो अकोलाच्या पथकाने लाच स्वीकारताना रंगेहात पकडले. गुरूवारी सायंकाळी साडेपाच वाजताच्या सुमारास ही कारवाई करण्यात आली.

अकोला एमआयडीसी मध्ये प्लॉटचे डिव्हायडेशन झाल्यानंतर सदरचा प्लॉट पत्नीच्या नावावर करून देतो यासाठी दहा हजाराची लाच मुद्रांक कलेक्टर यांनी मागितली होती.

याबाबत फिर्यादीने अँटी करप्शन ब्युरोकडे तक्रार दिल्यानंतर आज मुद्रांक कलेक्टर यांना त्यांच्याच कार्यालयातून अँटी करप्शन ब्युरोने अटक केली आहे. पुढील तपास सुरू आहे. वरिष्ठ अधिकारी लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाच्या जाळ्यात अडकल्याने जिल्हाधिकारी कार्यालय परिसरात एकच खळबळ उडाली.

नागरी हक्क संरक्षण पथक अमरावती ग्रामीण एक दिवसीय आयोजीत नागरीक कार्यशाळा

प्रतिनिधी २६ जून

अमरावती : नागरी हक्क संरक्षण पथक अमरावती ग्रामीण व बार्टी यांच्या संयुक्त विद्यमाने अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती अत्याचार प्रतिबंधक अधिनियम १९८९ सुधारित नियम २०१५ कायदयांची प्रभावी अंमलबजावणी जनजागृती व गुणवत्तापूर्ण तपास या उद्देशाने एकदिवसीय नागरिक कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले.

समाजकल्याण आयुक्त कार्यालय अमरावती येथील सामाजिक न्याय भवन येथे आयोजित या कार्यशाळेला विविध क्षेत्रातील मान्यवर अधिकारी समाजकल्याण विभागाचे अधिकारी विधी तज्ज्ञ, पोलीस पाटील सामाजिक कार्यकर्ते तसेच मोठ्या संख्येने नागरिक उपस्थित होते.(अश्वती दोर्जे भापोसे अपर पोलीस महासंचालक नागरी हक्क संरक्षण महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांच्या मार्गर्शनामध्ये अनुसूचित जाती जमाती अत्याचार प्रतिबंधक कायद्याचे महत्त्व, त्याची प्रभावी अंमलबजावणी पीडितांना मिळणारे संरक्षण व न्यायव्यवस्थेतील विविध तरतुदी याविषयी सविस्तर माहिती देण्यात आली.

यावेळी प्रमुख उपस्थितीमध्ये निकेतन कदम भा.पो.से पोलीस अधीक्षक अमरावती ग्रामीण, मा. अनिता पाटील म.पो.से. पोलीस अधीक्षक नागरी हक्क संरक्षण अमरावती परिक्षेत्र तसेच मा. दत्ता तोटेवाड म.पो.से. अपर पोलीस अधीक्षक अमरावती ग्रामीण उपस्थित होते. कार्यशाळेत माया पी. केदार प्रादेशिक आयुक्त समाज कल्याण अमरावती, आरव्ही. जाधवर सहाय्यक आयुक्त समाज कल्याण अमरावती, अनिता शे. गवई जिल्हा प्रकल्प अधिकारी बार्टी अमरावती तसेच ॲड. डॉ मनीष शिरसाट प्राचार्य तक्षशिला विधी महाविद्यालय तथा अभियोक्ता अमरावती जिल्हा व सत्र न्यायालय यांनी कायद्याच्या विविध पैलूंवर मार्गदर्शन केले.

कार्यशाळेद्वारे नागरिकांना अनुसूचित जाती/ जमाती अत्याचार प्रतिबंधक कायद्यांतर्गत उपलब्ध हक्क तक्रार नोंदविण्याची प्रक्रिया पीडितांना मिळणारी आर्थिक मदत पुनर्वसन उपाययोजना तसेच न्याय मिळविण्यासाठी आवश्यक कायदेशीर प्रक्रियेबाबत सविस्तर माहिती देण्यात आली. सदर कार्यशाळेला अमरावती ग्रामीण मधून विविध तहसील व गावातील २०० पोलीस पाटील, उपस्थित होते. तसेच बार्टीचे समन्वय असे ३१९ नागरिकांच्या उपस्थितीमध्ये सदर अनुसूचित जाती जमाती अत्याचार प्रतिबंधक कायद्याची जनजागृती एक दिवस नागरिक कार्यशाळा अतिशय उत्साहात संपन्न झाली.या कार्यक्रमाचे आयोजन नागरी हक्क संरक्षण पथक अमरावती ग्रामीण यांनी केले असून नागरिकांमध्ये, कायद्याविषयी जागरूकता वाढवून सामाजिक समता न्याय व बंधुभाव दृढ करण्यासाठी हा उपक्रम महत्त्वपूर्ण ठरणार असल्याचा विश्वास आयोजक अनिता पाटील पोलीस अधीक्षक नागरिक हक्क संरक्षण परिक्षेत्र अमरावती यांनी व्यक्त केला.

सदर कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक पोलीस निरीक्षक उज्वला वाक्पांजर यांनी केले असून सूत्रसंचालन पोलीस निरीक्षक प्राजक्ता नागापुरे यांनी केले. सुसजय तपास, न्यायाची आस नागरी हक्क संरक्षण हीच आमची बांधिलकी या संदेशासह राष्ट्रगीताचे गायन करून कार्यक्रमाची यशस्वी, सांगता झाली.

सावरगाव ते वणी-वारुळा रस्ता त्वरित दुरुस्त न झाल्यास तहसील कार्यालयावर महिलांचा मुक्काम

प्रतिनिधी २६ जून

अकोट : सावरगाव ते वणी-वारुळा रस्ता काही वर्षांपासून अर्धवट अवस्थेत आहे. रस्त्याच्या कामाचा प्रशासनाकडून मूहुर्तच निघाला नाही. हा रस्ता मुख्यमंत्री ग्राम सडक अंतर्गत डांबर रस्ता तयार झाला. परंतु काम अर्धवट राहिले. काम त्वरित झाले नाही तर महिला आंदोलन करतील असा इशारा दिला आहे.

सावरगावातील सुरेश नारे यांच्या शेतातून रस्ता होता परंतु नारे यांनी भूमिअभिलेक कार्यालयाकडून मोजणी केली असता नकाशा प्रमाणे हा रस्ता खापरवाडी वरूळ येथील शेतकऱ्यांच्या शेतातून निघाला. मोजणीच्या वेळी या कोणत्याही शेतकऱ्यांनी आक्षेप घेतला नाही असे सांगण्यात येते. शेतकऱ्यांचा आक्षेप नसल्यामुळे दोन दिवस रस्ता सुरळीत होता. मागच्या आठवड्यात तहसीलदार, मंडळ अधिकारी ग्रामसेवक सरपंच ग्रामपंचायत सदस्य व भूमी अभिलेख कार्यालया मार्फत रस्ता मोजून शासनामार्फत रस्ता तयार केला. ज्या शेतकऱ्यांच्या शेतातून रस्ता गेला त्या शेतकऱ्यांनी रस्ता बंद करून, नाली खोदून स्वतः च्या मनाने रस्ता काढून दिला. असे रोज चालू आहे. आज एक शेतकरी तर दुसऱ्या दिवशी दुसरा शेतकरी वाट करतो. त्यामुळे शाळकरी मुले, दुग्ध व्यावसायिक आणि सावरगाव येथील गावकऱ्यांचे जाणे येणे कठीण झाले आहे. तसेच शेतकरी दररोज वाद करत आहेत.

त्यामुळे जीवितहानी होण्याची दाट शक्यता आहे. रस्त्याची शाहनिशा करून संबधित रस्ता जाणे येणे करीता पक्का तयार करून देण्यात यावा. अन्यथा समस्त सावरगाव गावकरी आपल्या तहसील कार्यालय येथे मुक्काम आंदोलन करू यांची सर्वस्वी जबाबदारी प्रशासनाची राहील असा इशारा दिला.

बाळापुरात मोहरम निमित्त सवारी उत्सव
जामोदे परिवाराकडून उत्सवाची परंपरा कायम

बाळापुर : शहरात गुरुवार २५ व शुक्रवार २६ जून रोजी मोहरम निमित्त सवारी उत्सव साजरा केला जात आहे. गेल्या अनेक वर्षांपासून जामोदे परिवाराकडून हा उत्सव साजरा केला जातो.

शहरातील लाल सवारी चौकातील लाल सवारी म्हणून प्रसिद्ध असलेली धोबीची लाल सवारी म्हणून या सवारीची ओळख आहे. स्व. राजाराम जामोदे, बळीराम जामदे, जयराम जामोदे यांचे मामा स्व. अंबुजी मोकळकर यांच्या मांडीवर आपोआप लाल सवारीचे आगमन झाले होते. तेव्हापासून ही लाल सवारी 'धोबी की सवारी' म्हणून ओळखल्या जाते. गेल्या काही वर्षांपासून लाल सवारी म्हणजे मोठी सवारी व छोटी सवारी ही धोबी बांधवांच्या घरांच्या बाजूला बंगल्यामध्ये बसत होती. परंतु काही कारणास्तव सवारी त्या ठिकाणी बसत नसल्यामुळे आता परंपरेनुसार छोटी सवारी जामोदे कुटुंबीयांकडे आहे. जुन्या वारसा प्रमाणे स्व. जयराम जामोदे यांच्या निवासस्थानी त्यांचे सुपुत्र सुरेश उर्फ बंडू जामोदे, स्व. बळीराम जामोदे यांचे सुपुत्र देविदास जामोदे व त्यांची मुले, नातवंडे हा वारसा त्यांच्या

निवासस्थानी परंपरेनुसार चालवत आहेत. सध्या मोहरम सुरू असून जामोदे कुटुंबीयांनी त्यांच्या निवासस्थानी लाल सवारीचे आगमन करून परंपरा जोपासली आहे.

तर या लाल सवारीची पहिल्या पासुन छोटी लाल सवारी उठविणारे सादीका पहेलवान हे सवारी उठुन उत्सव साजरा करत असता.तर या छोटी लाल सवारी बसल्यामुळे या चौकांमध्ये रौनक आली असुन तर दुरुन दुरुन तसेच बाहेरगाव वरुन भक्तगण सवारीचे दर्शन घेण्यासाठी येतात हे विशेष.

वि. प्रतिनिधी २६ जून

पहिल्याच मुसळधार पावसात अकोटची जलनिस्सारण व्यवस्था कोलमडली

अकोट : अकोट शहरात मंगळवारी झालेल्या मुसळधार पावसाने नगर परिषदेच्या जलनिस्सारण व्यवस्थेची पोलखोल केली. पावसाळ्यापूर्वी नालेसफाई मोहीम राबविण्यात आली असली तरी नाल्यांवरील अतिक्रमणे हटविणे आणि संपूर्ण साफसफाई करणे आवश्यक असताना त्याकडे दुर्लक्ष झाल्याचा आरोप नागरिकांकडून केला जात आहे. परिणामी, पहिल्याच जोरदार पावसात शहरातील अनेक भाग जलमय झाले असून काही ठिकाणी पूरसदृश परिस्थिती निर्माण झाली.

शहरातील नरसिंग मंदिर रोड, यात्रा चौक, कालंका माता चौक तसेच इतर सखल भागांमध्ये पावसाचे पाणी मोठ्या प्रमाणात साचले. नाल्यांमधून पाण्याचा निचरा न झाल्याने रस्त्यांवरून पाणी वाहू लागले. काही भागांतील घरांमध्येही पावसाचे पाणी शिरल्याने नागरिकांची मोठी तारांबळ उडाली. घरगुती साहित्य, धान्य व इतर वस्तूंचे नुकसान झाल्याची माहिती रहिवाशांनी दिली. नाल्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात प्लास्टिक पिशव्या, गाळ व इतर कचरा साचल्याने पाणी साचले. दरवर्षी पावसाळ्यापूर्वी लाखो रुपये खर्च करून नालेसफाई केल्याचा दावा केला जातो. मात्र प्रत्यक्षात अनेक नाल्यांमध्ये गाळ, कचरा आणि प्लास्टिकचा साठा कायम असल्याने चित्र दिसून आले आहे. पहिल्याच पावसात शहरातील प्रमुख रस्ते आणि चौक जलमय झाल्याने नगर परिषदेच्या नियोजनावर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे.

दरम्यान, शिवसेनेचे वैद्यकीय आघाडीचे जिल्हाध्यक्ष रोशन पर्वतकर यांनी परिस्थितीची तक्रार केल्यानंतर मुख्याधिकाऱ्यांनी पूरबाधित भागांची पाहणी केली. गांधी मैदान ते खानापूर वेस दरम्यानच्या मुख्य नाल्यात कचरा अडकून पाणी रस्त्यावर वाहत असल्याची बाब निदर्शनास आल्यानंतर संबंधित विभागाला तातडीने उपाययोजना करण्याचे निर्देश देण्यात आले. स्थळ पाहणीनंतर शहरातील सर्व लहान-मोठ्या नाल्यांची जेसीबीच्या साहाय्याने सखोल साफसफाई करण्याचे आदेश मुख्याधिकाऱ्यांनी दिले. तसेच पाणी ओसरल्यानंतर बाधित भागांमध्ये जंतुनाशक फवारणी व ब्लिचिंग पावडर टाकण्याचे काम युद्धपातळीवर राबविण्याच्या सूचना देण्यात आल्या.

प्लास्टिक बंदीचा फज्जा?
राज्यात प्लास्टिक पिशव्यांवर बंदी लागू असतानाही अकोट शहरातील नाल्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात प्लास्टिकचा कचरा आढळून आला. यामुळे नाल्यांचा प्रवाह अडथळा जाऊन पाणी साचल्याचे चित्र दिसून आले.

उमरखेडचा आरोपी गजाआड

यवतमाळ : शहरातील कायदा व सुव्यवस्था अबाधित ठेवण्यासाठी उमरखेड पोलिसांनी धडक कारवाई करत वारंवार गुन्हे करून दहशत निर्माण करणाऱ्या सराईत गुन्हेगाराचा नागपूर जेलचा रस्ता दाखवला आहे. रेकॉर्डवरील धोकादायक आरोपी शेख शाहरूख शेख फतरू, वय २८ वर्षे, रा. उमरखेड याच्यावर एमपीडीए कायद्यांतर्गत कारवाई करण्यात आली. पोलीस अधीक्षक कुमार चिंता, अपर पोलीस अधीक्षक अशोक थोरात व उपविभागीय पोलीस अधिकारी हनुमंत गायकवाड यांच्या मार्गदर्शनाखाली ठाणेदार पोलीस निरीक्षक शंकर पांचाळ यांनी या आरोपीचा एमपीडीए प्रस्ताव तयार करून

जिल्हा दंडाधिकारी यांच्याकडे सादर केला होता. आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता झाल्यानंतर जिल्हा दंडाधिकारी यांनी प्रस्तावाला मंजुरी दिली व आरोपीची पुढील एक वर्षासाठी नागपूर मध्यवर्ती कारागृहात रवानगी करण्याचे आदेश दिले. यावेळी ठाणेदार शंकर पांचाळ यांनी रेकॉर्डवरील गुन्हेगारांना सज्जड इशारा दिला. स्वतःला 'भाई', 'डॉन' समजणाऱ्यांवर एमपीडीए, मकोका व तडीपारीची कारवाई यापुढेही सुरूच राहील.

सिटी न्यूज सुपरफास्ट बुलडाणा
शुक्रवार, दि. २६ जून २०२६
http://epaper.citynewssuperfast.com

अज्ञात वाहनाच्या धडकेत पादचारी महिलेचा मृत्यू: खामगाव-अकोला रोडवरील रात्रीची घटना

खामगाव: खामगाव-अकोला रोडवर रात्री झालेल्या भीषण अपघातात एका पादचारी महिलेचा दुर्दैवी मृत्यू झाला. रस्त्याच्या कडेला चालत असताना भरधाव अज्ञात वाहनाने तिला जोरदार धडक दिल्याची प्राथमिक माहिती आहे. धडक इतकी जबरदस्त होती की महिला गंभीर जखमी झाली. अशा प्रकारच्या हिट अँड रन घटनांमध्ये अज्ञात वाहनचालकांविरुद्ध गुन्हे दाखल करून पोलिस तपास सुरू केला. घटनेची माहिती मिळताच पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेऊन पंचनामा केला. अपघातानंतर वाहनचालक फरार झाला असून त्याचा शोध सुरू आहे. परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज आणि अन्य तांत्रिक पुराव्यांच्या आधारे वाहनाचा माग काढण्याचे काम सुरू असल्याची माहिती मिळाली आहे. या घटनेमुळे परिसरात हळहळ व्यक्त होत असून नागरिकांनी अपघातास कारणीभूत वाहनचालकावर कठोर कारवाईची मागणी केली आहे.

24 तासात 30.2 मिमी पावसाची नोंद; काही ठिकाणी वीज पडून नुकसान!

प्रतिनिधी २६ जून

◆ खामगाव परिसरात दमदार पाऊस; खोळंबलेल्या पेरण्यांना आला वेग !

शेतकरी राजा सुखावला; पेरण्यांची लगबग सुरू
मृग नक्षत्र कोरडे गेल्यामुळे शेतकरी चिंतेत होता आणि पावसाची चातकासारखी वाट पाहत होता. मात्र, गेल्या २४ तासांत झालेल्या या दमदार पावसामुळे चिंतेचे ढग बऱ्याच अंशी दूर झाले झात आहेत. जमिनीमध्ये पुरेशी ओल निर्माण झाल्याने शेतकऱ्यांनी तातडीने पेरणीच्या कामांना सुरुवात केली आहे. बियाणे आणि खते खरेदी करण्यासाठी बाजारातही गर्दी दिसून येत आहे.

खामगांव: गेल्या काही दिवसांपासून दडी मारून बसलेल्या पावसाने खामगाव परिसरात जोरदार पुनरागमन केले आहे. गेल्या २४ तासांत परिसरात तब्बल ३०.०२ मिलिमीटर पावसाची नोंद झाली आहे. अनेक ठिकाणी सहा इंचांपेक्षा जास्त पाऊस झाल्याने कोरड्या पडलेल्या धरणांना आणि विहिरींना जीवदान मिळाले असून, शेतकरी वर्गात आनंदाचे वातावरण पसरले आहे. या पावसामुळे रखडलेल्या आणि खोळंबलेल्या पेरण्यांना आता चांगलाच वेग आला आहे.

जून महिन्यातील मृग नक्षत्र कोरडे गेल्यामुळ परिसरातील शेतकऱ्यांच्या अडचणी वाढल्या होत्या. प्रारंभी झालेल्या पावसामुळे काही शेतकऱ्यांनी पेरण्या केल्या होत्या. मात्र मान्सूनने पाठ फिरवल्याने शेतकरी हवालदिल झाला होता. तर बहुतांश भागात शेतकऱ्यांच्या मशागतीचे काम पुर्ण होऊन पेरणीयोग्य पावसाची शेतकरी वाट पाहत होता. मात्र जून महिन्याचा अध्यपिक्षा जात काळ उलटूनही पाऊस न आल्याने शेतकऱ्यांचे आभाळाकडे लक्ष लागले होते.

दरम्यान २२ जून रोजी अखेर वरून राजाने खामगावसह घाटाखालील सर्वच तालुक्यात हजेरी लावली. आणि शेतकऱ्यांच्या पेरणीच्या आशा पल्लवित झाल्या मागील २२ आणि २३ जून या दोन दिवसात जवळपास ४७.७मिमी पाऊस झाला असून २३ जून रोजी २४ तासात ३०.०२ मिमी पावसाची नोंद झाली आहे. त्यामुळे परिसरात पेरणीयोग्य पाऊस झाल्याने शेतकऱ्यांमध्ये आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले असून परिसरात पेरणीची लगबग सुरू झाल्याचे दिसून येत आहे. एकीकडे पाऊस सुखावणारा ठरला असतानाच, दुसरीकडे मात्र विजांच्या कडकडाटाने नागरिकांची चांगलीच तारांबळ उडवली.खामगाव शहरासह ग्रामीण भागात अनेक ठिकाणी विजा पडून नुकसान झाल्याची माहिती समोर येत आहे.सुदैवाने यात कोणतीही जीवितहानी झाल्याचे वृत्त नसले तरी नुकसान झाले आहे.

ओलावा झाल्यानंतरच पेरणी करा; कृषी विभागाचे आवाहन

प्रतिनिधी २६ जून

बुलढाणा : खरीप हंगाम २०२६ च्या पार्श्वभूमीवर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी जमिनीत पुरेसा ओलावा झाल्याशिवाय सोयाबीन, तूर, मूग, उडीद, कपाशी आदी पिकांची पेरणी करू नये.

कृषी विभागाच्या माहितीनुसार, शेतातील जमिनीमध्ये किमान ६ इंच ओलावा अथवा ७५ ते १०० मिमी पाऊस झाल्यानंतरच पेरणी करणे आवश्यक आहे. पुरेसा ओलावा नसताना घाईघाईने पेरणी केल्यास जमिनीतील उष्णतेमुळे बियाण्यांचे अंकुरण कमी होण्याची किंवा अंकुर जळण्याची शक्यता असते. त्यामुळे शेतकऱ्यांना दुबार पेरणीचे संकट ओढवू शकते.

दरम्यान, जिल्ह्यात सध्या समाधानकारक पावसाची सुरुवात झाली असून, पावसाची स्थिती लक्षात घेऊनच पेरणीचे नियोजन करावे, शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान टाळण्यासाठी कृषी विभागाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करावे, असे आवाहन जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी संतोष डाबरे यांनी केले आहे.

दुधलगाव बु. येथे दूषित पाणीपुरवठा; ग्रामस्थांचे पं.स गटविकास अधिकाऱ्यांना निवेदन

मलकापुर : तालुक्यातील दुधलगाव बु. येथील दूषीत पाणीपुरवठा संदर्भात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सेवा ट्रस्टचे अध्यक्ष अजय प्रभाकर सावळे यांच्या नेतृत्वात गटविकास अधिकारी श्रीमती सजगाने यांना निवेदन देण्यात आले. यावेळी शिवसेनेचे गणेश सुशीर उपस्थित होते.

याबाबत सविस्तर वृत्त असे की दुधगाव बु.येथे गेल्या कित्येक दिवसापासून दूषित पाणीपुरवठा संपूर्ण गावाला होत आहे. या संदर्भात स्थानिक ग्रामपंचायतीला वेळोवेळी निवेदन देऊन सुद्धा ग्रामपंचायत कार्यालयात कोणत्या प्रकारची या पाणी संदर्भात कारवाई होत नव्हती. त्यामुळे सकाळीच समस्त गावकरी हे ग्रामपंचायत कार्यालयात जमा होऊन त्यांनी या संदर्भात ग्रामसेवक आणि सरपंच यांना प्रश्नांचा भडिमार करून त्यांना निवेदन सादर केले आणि लवकरात लवकर या प्रकरणात कारवाई करा अन्यथा उग्र आंदोलन केल्या जाईल असा इशारा यावेळी गावकऱ्यांनी स्थानिक पदाधिकाऱ्यांना दिला.आणि यासंदर्भात मलकापूर येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सेवा ट्रस्टचे अध्यक्ष अजय प्रभाकर सावळे यांच्या नेतृत्वात पंचायत समितीच्या गटविकास अधिकारी श्रीमती सजगाणे यांना या संदर्भात माहिती देऊन निवेदन सादर केले. त्यांनी सुद्धा या प्रकरणाची तात्काळ दखल घेऊन पंचायत समितीचे आरोग्य अधिकारी नारखडे आणि पाटील यांना तात्काळ दुधगाव बु.या गावी गावकऱ्यांसोबत रवाना केले आणि त्यांच्या प्रश्नाची सोडवणूक करण्याचे निर्देश दिले.

निवेदन देतेवेळी सेवा ट्रस्टचे पदाधिकारी मोहन शिरसाठ, प्रतापराव बिराळे तर गावकऱ्यांतर्फे संजय झनके ,गोविंदराव झनके, अमोल झनके, विश्वराज झणके ,मनोहर झनके, धम्मपाल झनके, नीना झणके,प्रशांत झणके, भीमराव झनके ,संतोष झनके आणि गावातील इतर प्रतिष्ठित नागरिक उपस्थित होते.

मेहकरमध्ये हुंड्यासाठी छळाचा आरोप; विवाहितेची गळफास घेऊन आत्महत्या

प्रतिनिधी २६ जून

◆ वडिलांच्या तक्रारीवरून पतीसह चौघांविरुद्ध गुन्हा

मेहकर: हुंड्यासाठी वारंवार पैशांची शारीरिक मागणी करत मानसिक व छळ केल्याच्या आरोपातून २६ वर्षीय विवाहितेने गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याची घटना मेहकर शहरातील बालाजी नगर परिसरात घडली. या प्रकरणी मृत विवाहितेचे वडील रतन श्रीकिसन पागोरे (रा. बारई, ता. मेहकर) यांच्या तक्रारीवरून पती, सासू, सासरे आणि नणंद यांच्याविरुद्ध आत्महत्येस प्रवृत्त करणे, हुंडा प्रतिबंधक कायदा तसेच भारतीय न्याय संहितेतील संबंधित तरतुदींनुसार गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

पतीला पोलिसांनी ताब्यात घेतले असून न्यायालयाने दोन दिवसांची पोलिस कोठडी सुनावली आहे.

मृत वैष्णवी गणेश मेरत (२६) हिचा विवाह २२ एप्रिल २०२२ रोजी झाला होता. फिर्यादीनुसार, विवाहानंतर चारचाकी वाहनासाठी आर्थिक मदत, वाहन कर्जाचे हप्ते, नातेवाईकांच्या लग्नाचा खर्च तसेच इतर कारणांसाठी माहेरहून वारंवार पैसे आणण्याचा दबाव टाकला जात होता. या कारणावरून तिचा मानसिक व शारीरिक छळ करण्यात येत असल्याचा आरोप तक्रारीत करण्यात आला आहे. तक्रारीनुसार, काही दिवसांपूर्वी वैष्णवीकडे १० लाख रुपयांची मागणी करण्यात आली होती. पैसे न आणल्यास आत्महत्या करण्यास प्रवृत्त केल्याचा तसेच मारहाण केल्याचा आरोपही करण्यात आला आहे. २३ जून रोजी सकाळी वैष्णवीने वडिलांशी दूरध्वनीवर संपर्क साधून होत असलेल्या त्रासाची माहिती दिल्यानंतर काही वेळातच तिच्या आत्महत्येची माहिती कुटुंबीयांना मिळाली. या प्रकरणी पती गणेश रामेश्वर मेरत, सासरे रामेश्वर मेरत, सासू मीना मेरत व नणंद मोहिनी जाधव (मेरत) यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या घटनेत वैष्णवीचा तीन वर्षांचा मुलगा आयांश मातृछत्राला मुकल्याने परिसरात हळहळ व्यक्त होत आहे. दरम्यान सासरी होणारा त्रास असह्य झाल्याने विवाहीतेने तिच्या वडिलांना प्रारंभी फोन केला होता. परंतु नंतर ही घटना घडल्याचे समोर आले.

चिंचपूर येथे एकाचा खून; मोताळा तालुक्यात खळबळ

प्रतिनिधी २६ जून

मोताळा: खामगाव-मोताळा तालुक्यातील चिंचपूर येथे पहाटेच्या सुमारास घडलेल्या खूनाच्या घटनेमुळे परिसरात एकच खळबळ उडाली आहे. शेख नईम शेख सलीम (वय अंदाजे ४० वर्षे) असे मृत व्यक्तीचे नावनाव आहे.

या व्यक्तीच्या खुनामागील नेमके कारण अद्याप स्पष्ट झालेले नाही. वैयक्तिक वाद, जुन्या वैमनस्यातून किंवा अन्य कारणांमुळे ही घटना घडली असावी, असा प्राथमिक अंदाज व्यक्त केला जात आहे. पोलिसांकडून विविध अंगांनी तपास सुरू असून संशयितांचा शोध घेण्यात येत आहे. घटनेनंतर चिंचपूर आणि परिसरातील नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. शांतसमजल्या जाणाऱ्या परिसरात घडलेल्या या घटनेमुळे नागरिकांनी चिंता व्यक्त केली आहे. शवविच्छेदनासाठी मृतदेह रुग्णालयात पाठविण्यात आला असून त्याचा अहवाल आल्यानंतर अधिक माहिती स्पष्ट होणार आहे. या प्रकरणी पोलिसांनी गुन्हा नोंदवून तपासाची चक्रे वेगाने फिरविली असून लवकरच आरोपींना अटक करण्यात येईल, असा विश्वास पोलिस प्रशासनाने व्यक्त केला आहे.

जून महिन्याचे धान्य वाटपाकरीता ३० जूनपर्यंत मुदत वाढ

प्रतिनिधी २६ जून

मलकापूर: शासनाने एप्रिल, मे जून या तीन महिन्यांचे लाभार्थ्यांना धान्याचे वितरण करण्याचे निर्देश दिले होते. त्या अनुषंगाने लाभार्थ्यांना धान्याचे वितरण करण्यात आले आहे. मात्र ई-पॉस मशिनच्या तांत्रित अडचणीमुळे काही लाभार्थ्यांपर्यंत धान्य न पोहचल्याने व शासनाने दिलेल्या मुदतीत धान्याचे वितरण करण्याचे निर्देश होते. मात्र यापासून कोणीही वंचित राहू नये ही बाब लक्षात आल्याने जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी आज २५ जून रोजी ३० जूनपर्यंत मुदत वाढ दिली आहे.

केंद्र सरकारने राज्य शासनाला राज्यातील स्वस्त धान्य दुकानांचे लाभार्थी असलेल्यांना एप्रिल, मे, जून या तीन महिन्यांचे धान्य एकाचवेळी वितरीत करण्याचे निर्देश दिले होते. त्या अनुषंगाने स्वस्त धान्य दुकानदारांनी पात्र असलेल्या सर्व लाभार्थ्यांना धान्याचे वितरण केले होते. मात्र ई-पॉस मशिनवर डाटा हा फक्त १५ जून पर्यंतच टाकण्यात आला होता. तेव्हापासून त्या ई-पॉस मशिन काही तांत्रिक अडचणी निर्माण झाल्याने काही प्रमाणात धान्याचे वितरण रखडले होते. मात्र आज २५ जून रोजी प्रभारी जिल्हा पुरवठा अधिकारी रूपेश बिजेवार यांनी एका आदेशान्वये ज्या स्वस्त धान्य दुकानांचे माहे जून २०२६ चे वाटप कमी आहे, अशा स्वस्त धान्य दुकानदारांना नियमित वेळ व वाटप होण्याच्या दृष्टीने अतिरिक्त वेळ दुकाने उघडी ठेवून वाटप पुर्ण करून घेण्याच्या सूचना तसेच माहे जून २०२६ करीतहा मुदतवाढ ३० जून पर्यंतच आहे. याबाबत लाभार्थ्यांपर्यंत माहिती पोहचविण्याकरीता दुकानदारांना गावांमध्ये दवंडी देण्याबाबतच्या सूचना, ज्या स्वस्त धान्य दुकानांचे वाटप कमी आहे अशा दुकानांना भेटी देवून वाटप पुर्ण करून घेणेबाबत निरीक्षण अधिकारी, पुरवठा निरीक्षक यांना सूचना देण्यात याव्यात, प्राधान्याने माहे जून २०२६ या महिन्याचे वाटप ३० जूनपर्यंत पुर्ण करण्याच्या सूचना स्वस्त धान्य दुकानदारांना देण्यात याव्यात. पात्र लाभार्थी धान्यापासून वंचित राहणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.

त्याबाबत तक्रार होणार नाही याची दक्षता घ्यावी. ज्या तालुक्यांचे माहे जून २०२६ चे धान्य अद्यापपावेतो दुकानात पोहच झाले नाही, त्यांना आजच धान्य पोहच करण्याबाबतच्या सूचना गोदाम व्यवस्थापक यांना देण्याचे निर्देश जिल्ह्यातील तहसीलदारांना देण्यात आले आहेत.

ऑनलाईन ई-पॉस वितरण अहवालाचे अवलोकन केले असता स्वस्त धान्य दुकानातून लाभार्थ्यांपर्यंत माहे जून महिन्याचे वाटप मोताळा ४३ टक्के, लोणार ८. १३ टक्के, मेहकर ५४.०५ टक्के, संग्रामपूर ४५.३४ टक्के, मलकापूर ८९.१३ टक्के या प्रमाणात झाले असल्याचे निदर्शनात येते. तसेच माहे जून महिन्यासाठी ३० जून २०२६ पर्यंत मुदत वाढ देण्यात आली आहे. यानंतर पुन्हा मुदत वाढ देण्यात येणार नाही. अशा सूचना जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी दिल्या आहेत.

पहिल्याच पावसात शेतरस्ता वाहून गेला

प्रतिनिधी २६ जून

पिंप्री गवळी : ठेकेदाराच्या हलकर्जीपणामुळे पिंप्री गवळी येथील शेकडो शेतकऱ्यांचा शेत रस्ता पहिल्याच पावसात वाहून गेल्यामुळे ऐन शेती कामाच्या दिवसात शेतकऱ्यांना शेतात जाण्याची पंचाईत झाली आहे.

मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजनेअंतर्गत टाकळी ते पिंप्री गवळी या रस्त्याचे डांबरीकरण झाले असून याच मार्गावर पिंपरी गवळीजवळ नुकतेच महिन्यापूर्वी एका पुलाचे काम पूर्ण झाले आहे. या पुलाला लागूनच दक्षिणेकडे शेकडो शेतकऱ्यांचा शेता रस्ता आहे. या पुलामुळे पुराचे येणारे पाणी व रस्त्यावरून वेगाने येणाऱ्या पाण्यामुळे या शेत रस्त्याला नुकसान होण्याची शक्यता होती. हा धोका टाळावा म्हणून या मार्गावरील काही शेतकऱ्यांनी पुलाचे काम पूर्ण होण्याआधीच तेथे उपस्थित असलेल्या आमदार संजय गायकवाड, अधीक्षक अभियंता, कनिष्ठ अभियंता तसेच उपस्थित असलेल्या ठेकेदारांना नदीलगत असलेल्या शेत रस्त्याच्या सुरुवातीला एक लहान संरक्षक भिंत बांधण्याचे सांगितले होते. आ. संजय गायकवाड यांनीही संबंधित अभियंता व

ठेकेदांना याविषयी सूचना दिल्या होत्या ठेकेदारांने होकार दिला होता. परंतु नंतर ठेकेदाराने कोणाचेच ऐकले नाही. त्यामुळे त्या ठेकेदाराच्या हलगर्जीपणामुळे शेकडो शेतकऱ्यांना नाहक त्रास होत आहे. काल झालेल्या पावसामुळे संपूर्ण शेत रस्ता वाहून गेला व सगळीकडे चिखलच चिखल झाल्यामुळे शेतकऱ्यांना पाय ठेवायला सुद्धा जागा नाही. एकीकडे कोणत्याही शेतकऱ्याला कोणते प्रकारचा त्रास होऊ नये. यासाठी शासन प्रत्येक शेतकऱ्यांना येण्या जाण्यासाठी व मालवाहतूक करण्यासाठी पांदण रस्त्याला प्राधान्य देत आहेत. तर दुसरीकडे संबंधित अधिकारी व ठेकेदार आपली मनमानी करीत आहे. सर्व शेतकऱ्यांची पेरणीची घाई सुरू आहे. तेव्हा अशा शेती कामाच्या दिवसात शेतकऱ्यांसह शेतमजुरांनाही शेतकऱ्यांच्या शेतात जाण्यासाठी कमालीचा त्रास सहन करावा लागत आहे. तेव्हा संबंधित अधिकाऱ्याने व ठेकेदाराने या शेतकऱ्यांचा शेत रस्ता भविष्यात त्यांना त्रास होणार नाही. अशा पद्धतीने दुरुस्त करून द्यावा. अशी या शेतकऱ्यांची मागणी आहे.

साखरखेर्डा ग्रामीण रूग्णालयात पदनिर्मितीचा मार्ग मोकळा

◆ २४ जूनच्या शासन निर्णयाद्वारे २६ पदांना मंजुरी

प्रतिनिधी २६ जून

सिंदखेडराजा : तालुक्यातील साखरखेर्डा येथे नव्याने उभारण्यात आलेले ग्रामीण रुग्णालय तातडीने कार्यान्वित व्हावे, यासाठी माजी आ. डॉ. शशिकांत खेडेकर यांनी केलेल्या सातत्यपूर्ण पाठपुराव्याला अखेर मोठे यश आले आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या सार्वजनिक आरोग्य विभागाने २४ जून रोजी शासन निर्णय क्र. पदनि-२०२५/ प्र.क्र. १०९/पासु-२ निर्गमित करून या ग्रामीण रुग्णालयासाठी २६ नवीन पदांच्या निर्मितीस मंजुरी दिली आहे. असल्याची माहिती प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे माजी आ. डॉ. शशिकांत खेडेकर यांची स्वीय सहाय्यक शेखर काळे यांनी दिली आहे.

साखरखेर्डा येथील ग्रामीण रुग्णालयाची अत्याधुनिक इमारत पूर्ण झाली असली, तरी आवश्यक वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी उपलब्ध नसल्यामुळे रुग्णालय प्रत्यक्षात सुरू होऊ शकले नव्हते. परिणामी परिसरातील हजारो नागरिक, माता-भगिनी, बालके, ज्येष्ठ नागरिक तसेच आपत्कालीन रुग्णांना उपचारासाठी दूरवर जावे लागत असल्याने मोठ्या अडचणीचा सामना करावा लागत होता. ही गंभीर बाब लक्षात घेऊन माजी आ. डॉ. शशिकांत खेडेकर यांनी शिवसेना मुख्यनेते तथा उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे तसेच सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री प्रकाश आबिटकर यांची प्रत्यक्ष भेट घेऊन रुग्णालय तातडीने सुरू करण्याची मागणी केली होती. त्यांनी शासनाकडे सविस्तर निवेदन सादर करून खालील आवश्यक पदे तातडीने मंजूर करण्याची मागणी केली होती. ?

वैद्यकीय अधीक्षक, वैद्यकीय अधिकारी अधिपरिचारिका, क्ष-किरण तंत्रज्ञ, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ औषध निर्माण अधिकारी, सहाय्यक अधीक्षक, कनिष्ठ लिपिक, टंकलेखक, प्रयोगशाळा सहाय्यक, कक्षसेवक, शिपाई, सफाईगार आणि वाहनचालक शासनाच्या या निर्णयामुळे साखरखेर्डा ग्रामीण रुग्णालय पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित होण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे. यामुळे सिंदखेडराजा तालुक्यासह परिसरातील हजारो नागरिकांना दर्जेदार, सुलभ व तातडीची आरोग्यसेवा उपलब्ध होणार आहे.

नितीन सावंत यांचे शनिवारी बुलढाण्यात व्याख्यान

बुलढाणा : महात्मा ज्योतिराव फुले व राजर्षी शाहू महाराज या दोन्ही युगपुरुषांनी समाजाला दिशा देण्याचे कार्य केले. त्यांचे विचार घेऊन सदोदित वेगळा विचार देणाऱ्या मराठा सेवा संघाने यावर्षी फुले जन्मशताब्दी वर्ष व राजर्षी शाहू महाराज जयंतीच्या पर्वावर बुलढाण्यात शनिवार २७ जून पुरोगामी विचाराचे गाढे अभ्यासक शिवश्री नितीन सावंत यांचे व्याख्यान आयोजीत करण्यात आले आहे. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी इंजिनीयर रविकांत काळवाघे जिल्हाध्यक्ष मराठा सेवा संघ आहे. तर दलितमित्र माधवराव हुडेकर, शिक्षणाधिकारी अनिल आकाळ यांची प्रमुख उपस्थिती राहणार आहे. २७ जून रोजी सकाळी ११ वाजता शरद कला महाविद्यालय, हाजी मलंग दर्याच्या पाठीमागे, चिखली रोड बुलढाणा येथे शिव-फुले-शाहू-आंबेडकर यांचे विचार व आजचे वास्तव या विषयावर नितीन सावंत मार्गदर्शन करणार आहेत.

आषाढी वारीसाठी २१ व २३ जुलैला खामगावहून पंढरपूरसाठी विशेष रेल्वे

प्रतिनिधी २६ जून

◆ जिल्ह्यातील वारकऱ्यांसह प्रवाशांना मोठा दिलासा

उत्तर महाराष्ट्र, मराठवाड्यातील प्रवाशांनाही सेवेचा लाभ!
या विशेष रेल्वेला जलंब, नांदुरा, मलकापूर, बोदवड, भुसावळ, जळगाव, पाचोरा, चाळीसगाव, नांदगाव, मनमाड, कोपरगाव, बेलापूर, अहिल्यानगर, दौंड आणि कुर्दुवाडी या महत्त्वाच्या स्थानकांत थांबे देण्यात आले आहेत. त्यामुळे केवळ बुलढाणा जिल्ह्यातीलच नव्हे, तर उत्तर महाराष्ट्र व मराठवाड्यातील प्रवाशांनाही या सेवेचा लाभ मिळणार आहे.

अशी आहे रेल्वेची रचना
रेल्वेची रचना प्रवाशांची गर्दी लक्षात घेऊन करण्यात आली आहे. या विशेष रेल्वेत २ वातानुकूलित तृतीय श्रेणी डबे, १० शयनयान डबे, ४ सामान्य द्वितीय श्रेणी डबे तसेच २ सामान-सह-गार्ड ब्रेकव्हॅन असतील. त्यामुळे विविध आर्थिक स्तरातील प्रवाशांना त्यांच्या गरजेनुसार प्रवासाची सुविधा उपलब्ध होणार आहे.

खामगाव: आषाढी वारीसाठी पंढरपूरकडे जाणाऱ्या वारकऱ्यांची वाढती संख्या लक्षात घेऊन मध्य रेल्वे प्रशासनाने खामगाव पंढरपूर विशेष रेल्वेगाडी चालविण्याचा निर्णय घेतला आहे. जुलै महिन्यात या विशेष रेल्वेच्या एकूण चार फेऱ्या होणार असून, खामगाव, शेगाव, नांदुरा, संग्रामपूर, जळगाव जामोद, मलकापूरसह परिसरातील वारकऱ्यांना पंढरपूरला जाण्यासाठी सुविधा उपलब्ध होणार आहे.

रेल्वे प्रशासनाने जाहीर केलेल्या वेळापत्रकानुसार, गाडी क्रमांक ०११२१ ही विशेष रेल्वे २१ जुलै व २३ जुलै रोजी खामगाव येथून सकाळी ११:३० वाजता सुटेल. ही गाडी विविध स्थानकांवर थांबे घेत दुसऱ्या दिवशी पहाटे ३:३० वाजता पंढरपूर येथे पोहोचेल. तसेच गाडी क्रमांक ०११२२ ही विशेष रेल्वे २२ जुलै व २४ जुलै रोजी पंढरपूर येथून सकाळी ५:०० वाजता सुटेल आणि त्याच दिवशी सायंकाळी ७:३० वाजता खामगाव येथे दाखल होईल.

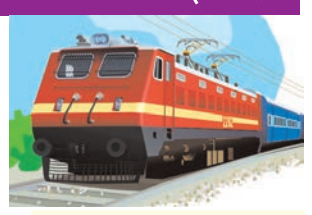

प्रवाशांसाठी सुलभ
खामगाव रेल्वे स्थानकातून पंढरपूरसाठी थेट विशेष रेल्वे उपलब्ध होत असल्याने वारकऱ्यांमधून समाधान व्यक्त केले जात आहे. दरवर्षी आषाढी वारीच्या काळात हजारो भाविक पंढरपूरकडे प्रस्थान करतात. या काळात बस आणि खासगी वाहनांवर मोठा ताण येतो. अशा परिस्थितीत विशेष रेल्वे सेवा सुरू केल्याने वारकऱ्यांचा प्रवास अधिक सुरक्षित, सुलभ आणि आरामदायी होणार आहे.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख यांनी सायरन ऑफसेट प्रिंटर्स एमआयडीसी क्र. २ पोलिस स्टेशन समोर ता. जि. अकोला येथे मुद्रित करून सिटी न्युज सुपरफास्ट कार्यालय श्री छत्रपती शिवाजी महाराज नगर परिषद काम्पलेक्स, रेल्वे स्टेशन समोर खामगाव येथे प्रकाशित केले. ■ मुख्य संपादक : प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख ■ संपर्क – 0724-2435573, 2444774 - email- citynewss80@gmail.com, RNI No.- MAHMAR/26/A3072, RRC Helpline No. 8484842135